Dziś pełna tabela wczorajszego ciągnienia

Rok X. Nr. 125. Sosnowiec, środa 8 maja 1935 roku. Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.— Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, [illegible]atralna 1a [illegible] Redakcji [illegible]dministracji [illegible]ukarni 4-94. [illegible]kowe P.K.O. Katowice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 598; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 277; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ, Plac 11 listopada 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki, tel. 16.

Ordynacja wyborcza do sejmu i senatu

Województwo kieleckie wybiera 6 mandatów

WARSZAWA, 7.5. (wł.) Dziś rano odbyła się u premjera Sławka w prezydjum rady ministrów konferencja w sprawie projektów ordynacji wyborczej do sejmu i senatu.

Konferencję zagaił premjer Sławek, wygłaszając przemówienie. (Podajemy je na str. 3-ej). Po przemówieniu premjera poseł Podoski zreferował projekty ordynacyj wyborczych do sejmu i senatu, poczem rozwinęła się dyskusja ogólna nad zasadami projektów, która trwała do godziny 16. Na posiedzeniu grup konstytucyjnych BBWR. poseł Podoski przedstawił projekty ordynacyj wyborczych do sejmu i senatu, których postanowienia najważniejsze brzmią następująco:

I. Ordynacja wyborcza do sejmu.

Art. 1. Projektowana ordynacja wyborcza do sejmu ustanawia liczbę posłów na 200. Czynne prawo wyborcze do sejmu ma każdy obywatel bez różnicy płci, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył lat 24. Bierne prawo wyborcze, czyli prawo wybieralności na całym obszarze państwa ma każdy obywatel, mający prawo wybierania, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył lat 30. Nie mogą kandydować w okręgach wyborczych, w których pełnią służbę wojewodowie oraz podlegli im urzędnicy państwowi, prokuratorzy sądów powszechnych, z wyjątkiem prokuratora sądu najwyższego, kuratorowie okręgów szkolnych oraz podlegli im wizytatorzy i inspektorzy szkolni, dyrektorowie izb skarbowych oraz podlegli im urzędnicy, oficerowie i szeregowi policji państwowej. Wybory odbywają się w niedzielę w okresie wyborczym, t. zn. okres od zarządzenia wyborów do dnia głosowania wynosić będzie niemniej niż 54 a nie więcej niż 60 dni. Do przeprowadzenia wyborów będą powołani generalny komisarz wyborczy oraz okręgowe i obwodowe komisje wyborcze. Cały obszar państwa ma być podzielony na 100 okręgów wyborczych. Na każdy okręg przypadać będą 2 mandaty poselskie. Listy kandydatów na posłów ustalać będzie w każdym okręgu zgromadzenie okręgowe pod przewodnictwem okręgowego komisarza wyborczego.

Zgromadzenie okręgowe według projektu ma się składać:

a) z delegatów samorządu terytorjalnego, wybranych przez radę powiatową (po 1 delegacie na 25.000 mieszkańców danego powiatu), przez radę gminną po 2-ch delegatów na gminę, przez radę miejską po 1 delegacie na 5.000 mieszkańców,

b) z delegatów samorządu gospodarczego i organizacyj zawodowych wybranych przez izbę przemysłowo - handlową (po 1 delegacie na 500 wyborców do izby), przez izbę rzemieślniczą (po 1 delegacie na 500 wyborców do izby), przez izbę rolniczą (po 1 delegacie na 500 członków organizacji rolniczej, uprawnionych do wybierania radców do izby), przez zarząd pracowniczych związków zawodowych, działających na obszarze okręgu conajmniej 3 lata od zarządzenia wyborów do sejmu (po 1 delegacie na 500 członków tych związków.

Okręgowy komisarz wyborczy wchodzi w skład zgromadzenia. Poza powyżej wymienionemi okręgami, liczącemi ponad 100.000 ludności miejskiej wchodzą w skład zgromadzenia ponadto delegaci samorządu zawodowego wybrani przez izby lekarskie (po trzech delegatów na okręg), przez izby adwokackie (po 2-ch delegatów na okręg), przez izby notarjalne (po jednym delegacie na okręg). W okręgach wreszcie, na których obszarze znajdują się szkoły akademickie, wchodzą do zgromadzenia delegaci szkół akademickich, proponowani przez senaty tych szkół (3-ch delegatów na szkołę wielowydziałową i 1 delegat na szkołę jednowydziałową.

Prawo zgłaszania kandydatów

Prawa zgłaszania kandydatów na posłów ma każdy uczestnik zgromadzenia okręgowego. Na podstawie zgłoszeń uczestników, przewodniczący ustala wykaz zgłoszonych kandydatów. Jeżeli zgłoszonych zostanie tylko 4-ch kandydatów, to wszyscy zgłoszeni zostają wpisani na listę. jeżeli zostanie zgłoszonych więcej niż 4-ch, to odbywa się głosowanie w wyniku którego zostają wpisani na listę ci wszyscy, którzy uzyskali w głosowaniu conajmniej 1/4 oddanych głosów. Po ustaleniu listy kandydatów na posłów zgromadzenie w podobny sposób ustala listę zastępców kandydatów na posłów, których będzie conajmniej 2-ch. Każdy kandydat może kandydować tylko w jednym okręgu wyborczym. W wyniku głosowania otrzymają mandaty 2 kandydaci, którzy otrzymali największą ilość głosów. Głosowanie odbywa się w ten sposób, że każdy wyborca otrzyma w lokalu urzędową kartę do głosowania i wydrukowaną listę kandydatów, na których pragnie oddać głos.

Projekt ordynacji wyborczej do senatu

Senat ma się składać z 96 senatorów, z których 1/3 będzie powołana przez prezydenta Rzeczypospolitej, a 2/3 przez wojewódzkie kolegja wyborcze, złożone z delegatów, wybranych przez obywateli posiadających prawo wybierania do senatu z tytułu zasług osobistych lub zaufania do nich obywateli.

Prawo wybieralności do senatu będą mieli z tytułu zasług osobistych obywatele, odznaczeni orderem „Orła Białego". Virtuti Militari, krzyżem, lub medalem Niepodległości. „Krzyżem Walecznych", orderem Odrodzonej Polski, Krzyżem Zasługi,

z tytułu zaufania obywateli.

a) obywatele, piastujący stanowiska z wyboru w samorządzie terytorjalnym. a mianowicie: członkowie rad wojewódzkich, powiatowych, gminnych, gmin miejskich, tudzież członkowie zarządów miejskich.

b) obywatele piastujący stanowiska z wyborów we władzach szkolnych, akademickich (rektorzy i członkowie senatów tych uczelni).

c) obywatele piastujący stanowiska z wyboru w samorządzie zawodowym (członkowie władz izb lekarskich, adwokackich i notarjalnych).

d) obywatele piastujący stanowiska z wyboru w samorządzie gospodarczym, oraz w zarządach zrzeszeń gospodarczych z temi samorządami związanych, a mianowicie: członkowie władz izb rolniczych, przemysłowo - handlowych i rzemieślniczych.

Przewodniczący zarządów podstawowych komórek organizacyjnych zrzeszeń przemysłowych, cechów rzemieślniczych, związków gospodarczych i okręgowych organizacyj kół rolniczych, tudzież członkowie zarządów wyższych szczebli organizacyjnych i zrzeszeń.

e) Przewodniczący podstawowych komórek organizacyjnych, rolniczych związków, związków zawodowych, tudzież członkowie zarządów wyższych szczebli organizacyjnych tych zrzeszeń.

f) Przewodniczący zarządów podstawowych komórek organizacyjnych stowarzyszeń wyższej użyteczności publicznej, tudzież członkowie zarządów wyższych szczebli organizacyjnych — zrzeszeń.

Prawo wybieralności nie służy jednak tym obywatelom, którzy nie ukończyli lat 30.

Prawo wybieralności do senatu służy natomiast każdemu obywatelowi, mającemu prawo wybieralności do sejmu, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył 40 lat.

Kandydować można tylko w jednem województwie.

Każdy powiat dzieli się na obwody po 60 wyborców do senatu. Każdy obwód taki wybiera jednego delegata do wojewódzkiego kolegjum wyborczego. Kolegjum wyborcze wyłoni listę kandydatów, poczem przeprowadzi głosowanie w ten sposób, że każdy delegat ma prawo oddać głos

Województwa wybierają 5 lub 6 senatorów na 4 kandydatów, województwa wybierają 4 senatorów na 3 kandydatów, województwa wybierają 3 senatorów na 2 kandydatów, województwa wybierają 2 senatorów na 1 kandydata.

Wybrani na senatorów zostają ci, którzy otrzymają największą ilość głosów, nie mniej jednak niż jedną trzecią głosów każdy.

Po wyborze senatorów odbywa się w ten sam sposób wybór dwuch zastępców senatorów.

Z ogólnej liczby 64 senatorów powołanych w ten sposób przypada na miasto stoł. Warszawę, oraz województwo kieleckie i lwowskie po 6 senatorów, na województwo warszawskie i łódzkie po 5, na województwo lubelskie, wileńskie, krakowskie i poznańskie po 4 senatorów, na województwo wołyńskie, białostockie, tarnopolskie i śląskie po 3 senatorów, na województwo pomorskie, nowogródzkie, poleskie i stanisławowskie po 2 senatorów. — Po ogłoszeniu wyników wyborów do senatu nastąpi w ciągu dni 7 powołanie pozostałych 32 senatorów przez prezydenta Rzplitej.

Zaproszenie polskich oficerów do Niemiec

WARSZAWA 7. 5. (wł.) W połowie maja wyjedzie do Niemiec na specjalne zaproszenie niemieckich władz wojskowych 4 oficerów polskich z generałem brygady Kutrzebą, komendantem wyższej szkoły wojennej na czele.

Celem tej podróży poza złożeniem wizyty kurtuazyjnej jest zwiedzenie ośrodków szkoleniowych Reichswery i zapoznanie się z organizacją niemieckiej armji.

Prof. Piccard w Warszawie

WARSZAWA, 7. 5. (wł.) Dziś o godz. 9.10 rano przybył do Warszawy znakomity uczony belgijski, znany ze swego lotu do stratosfery, prof. August Piccard. Przyjazd pioniera lotów stratosferycznych do Polski wiąże się z jego przygotowaniami do ponownych lotów do stratosfery. Prof. Piccard zaznajomi się z lotnictwem balonowem Polski i nawiąże kontakt z przedstawicielami nauki polskiej.

Przyjazd prof. Piccarda jest związany z pertraktacjami z wytwórnią balonów kulistych, która ma wykonać balon stratosferyczny.

Prócz przedstawicieli lotnictwa i przedstawicieli wyższych uczelni i organizacyj na dworcu warszawskim witało Pccarda wielu dziennikarzy warszawskich i korespondentów pism belgijskich i szwajcarskich, oraz liczna grupa publiczności.

Kłótnie niemieckich stronnictw na Śląsku

KATOWICE, 7. 5. (wł.) Od kilku miesięcy istnieje na Śląsku nowa partja niemiecka „Deutsche Volksblok", skupiająca b. członków Deutsche Partei i część członków Jungdeutsche Partei. Nowa partja wydaje tygodnik „Neue Zeit". W ostatnim numerze tego tygodnika nowa partja Deutscher Volksblok atakuje ostro młodo - niemców, zarzucając im działanie wbrew intencjom narodowego socjalizmu i pogłębienie przeciwieństw partyjnych. Czasopismo atakuje również ostro organ senatora Panta „Der Deutsche in Polen".

KTO WYGRAŁ NA LOTERJI?

Pełna tabela wczorajszego ciągnienia

Zł. 50.000 na № 96151 padło w drugim dniu ciągnienia w szczęśliwej kolekturze **KAFTALA** Katowice św. Jana 16

I i II ciągnienie

Główne wygrane

50.000 zł. — 96151

5.000 zł. — 92020 124855 145583 162240 174820

2.000 zł. — 228 13002 19798 40453 44131 49115 57305 68314 87541 91167 91695 91918 109087 111379 118636 122175 129609 134757 181153

1.000 zł. — 5390 6064 6750 8190 8385 11471 12035 12501 12520 13844 15116 15364 21466 21733 23749 23858 26373 35585 39913 46167 75519 78000 78546 84368 91280 93126 101616 113934 133341 142512 155181 156359 166895 184610 184652

Wygrane po 200 zł.

223 392 630 860 934 1031 47 252 85 373 573 627 91 703 870 912 2045 52 161 322 31 503 14 27 850 58 70 919 77 3027 147 230 46 80 81 512 686 795 841 77 934 4139 69 282 406 29 642 61 703 16 821 41 66 998 5136 71 344 93 406 42 591 99 621 78 711 51 66 832 900 6028 62 275 348 483 507 68 93 633 840 91 926 7004 34 172 220 401 11 74 743 842 54 952 8100 344 450 627 719 82 962 9043 49 143 44 217 353 90 98 479 503 10064 100 45 529 34 50 754 855 900 11286 351 512 96 653 786 943 76 12010 50 190 300 32 427 57 516 624 43 715 93 814 39 82 904 44 59 13073 112 283 912 14445 64 904 55 15041 196 229 52 444 607 49 87 880 935 17093 134 39 43 214 414 604 10 22 787 893 18003 128 237 401 27 93 585 662 746 73 821 40 76 929 19055 149 93 221 66 308 56 60 428 618 708 802 89.

20012 161 368 482 548 648 710 35 21105 341 478 716 809 77 441 47 90 22065 442 82 519 34 683 885 23010 43 240 55 378 96 718 888 24026 236 38 50 314 693 749 819 52 902 26 25043 150 733 852 53 83 943 26056 107 39 309 57 449 98 546 50 53 746 829 27057 123 56 407 597 640 48 991 28117 29 248 64 329 71 458 507 645 52 813 992 29304 25 77 541 691 777 92 893 30007 13 150 79 99 237 395 700 37 985 31032 154 213 362 416 32 52 630 700 40 865 67 32014 29 103 260 337 61 66 403 55 74 659 728 898 925 57 33229 328 403 9 96 802 66 34022 117 98 304 575 605 33 39 737 35049 59 84 156 59 63 539 55 99 642 743 820 38 959 36015 38 138 261 318 74 788 880 948 37210 457 59 623 741 967 38100 32 297 406 18 36 518 620 841 52 935 39088 627 810 57 92.

40106 45 274 404 16 579 732 928 41154 286 93 382 423 31 570 779 836 43 42171 361 468 587 604 66 875 43035 143 78 252 423 53 658 792 933 41 44060 178 20 26 435 521 634 888 45133 95 237 99 305 17 501 66 619 43 76 891 19 46041 76 142 81 370 432 59 685 736 47023 251 58 59 76 349 99 439 67 623 31 93 885 977 48117 27 50 58 314 19 406 26 618 780 830 79 945 49156 306 21 329 415 96 572 671 946 60.

50014 142 67 94 212 301 550 863 931 95 51000 148 75 85 90 257 64 421 26 80 81 525 70 636 44 761 810 52057 180 219 40 411 30 608 38 838 56 63 955 95 53027 41 79 159 205 7 82 301 400 562 693 806 17 911 32 85 91 54024 33 66 88 143 56 91 225 41 91 446 78 650 740 61 880 992 55510 42 609 38 914 56068 514 746 864 57068 93 147 56 530 664 97 786 93 823 50 73 58000 79 110 73 239 344 51 428 524 64 622 750 826 60 928 62 59019 27 52 119 233 359 73 441 47 89 545 608 53 707 868 946

600044 54 342 84 460 547 82 612 773 61032 44 196 355 431 33 598 707 87 909 62160 71 333 40 408 548 73 838 87 63013 144 225 43 63 79 87 364 66 499 536 38 782 827 64096 124 271 572 631 937 57 65056 60 200 6 15 50 57 80 313 54 619 79 97 731 881 955 69 66008 18 69 111 25 210 77 328 86 457 537 621 67138 77 94 489 587 94 651 765 804 29 84 68021 168 71 252 84 87 93 405 559 951 69167 327 28 48 77 432 48 87 521 609 82 714 16 30 56 808 78 916

70072 94 96 110 55 253 55 94 370 90 470 519 692 725 90 919 52 68 76 71025 178 276 517 610 39 65 813 26 95 72147 205 80 383 451 99 587 600 58 729 915 73102 587 691 734 819 39 82 920 73 74131 62 90 99 343 88 97 75030 41 102 65 309 76 424 22 36 537 82 641 86 762 89 908 92.

76179 234 53 92 381 658 812 33 41 77161 78 203 81 84 385 422 39 751 810 55 84 78071 384 424 534 82 656 761 819 916 79006 367 475 838 75 940

80069 76 214 53 65 316 450 547 686 735 46 78 864 900 81003 120 80 273 598 621 90 826 936 82280 480 511 98 866 938 83099 217 19 360 447 561 613 23 901 59 84064 134 514 665 909 67 85344 95 402 32 521 53 687 819 947 88 86186 200 341 48 468 70 539 84 600 910 87017 45 249 329 78 455 632 95 88061 229 375 87 93 573 656 766 90 986 89055 66 164 234 364 62 563 712 33 61 809 71 91

90149 83 202 337 54 61 404 18 28 538 626 91 825 68 91055 152 74 203 90 397 460 541 43 84 665 715 18 23 93 92039 237 311 505 9 23 627 736 846 938 93041 119 43 391 403 10 512 41 678 811 25 85 94386 516 39 927 95092 133 246 521 69 871 928 45 96104 47 270 364 450 528 649 75 910 58 97104 68 408 46 75 563 637 55 87 910 14 98065 73 174 571 736 53 862 78 997 99024 424 28 613 754 82.

100030 65 110 338 99 558 649 66 767 68 903 39 50 101001 76 104 9 50 72 213 282 338 469 93 534 51 83 673 702 909 13 102006 259 336 428 33 587 860 69 91 103232 351 494 748 816 77 921 22 49 99 104038 67 81 166 313 420 507 24 603 18 856 947 90 105079 118 54 68 229 32 39 412 39 92 500 14 805 99 106037 73 84 256 547 69 71 622 856 107049 80 131 251 355 451 63 534 92 625 784 825 964 75 108124 99 712 805 20 109100 31 281 483 500 844.

110282 360 401 870 934 111111 222 37 438 69 631 112039 78 142 85 98 205 64 513 31 675 760 823 113209 92 444 587 673 850 71 81 916 46 48 114007 388 512 24 82 91 678 743 46 849 926 79 115069 92 123 221 394 417 39 671 726 820 43 50 116021 135 73 203 90 309 40 420 33 586 638 708 84 808 18 962 117080 96 535 87 703 90 854 994 118039 48 385 404 549 51 73 616 704 872 119075 156 212 57 324 573 625 64 726 36 812 972.

120303 524 39 629 88 895 919 121070 72 178 315 37 49 67 518 606 30 39 781 857 977 122009 70 308 35 424 521 41 49 607 795 870 950 123019 444 51 563 79 774 870 947 124189 255 378 91 605 46 764 810 48 55 949 125033 246 76 414 31 84 566 647 717 32 89 825 84 126024 90 97 144 74 312 462 585 723 127159 286 331 435 44 611 69 777 865 80 921 45 98 128036 430 699 765 832 95 903 20 129009 33 153 55 287 337 411 50 797 824.

130163 526 88 707 13 18 801 91 131048 94 225 41 372 99 612 985 132030 270 470 585 738 891 947 63 133123 219 67 305 80 444 78 514 613 919 134031 52 57 163 253 627 65 97 718 48 75 87 135176 318 49 413 555 88 99 607 26 904 136046 106 55 92 297 434 69 565 818 83 137079 96 141 96 217 23 43 91 433 548 74 667 93 724 41 70 852 64 965 138093 97 284 305 415 18 19 63 93 97 24 529 717 807 30 43 67 139173 391 416 83 624 700 7 901 27 85 97 98.

140032 52 127 267 367 464 540 91 613 759 70 814 58 901 16 141005 8 178 239 411 94 626 35 85 96 806 66 908 142064 113 239 53 461 604 67 80 719 143102 22 39 203 57 58 500 16 61 653 824 81 95 996 144018 174 215 384 415 95 861 72 966 145014 40 181 310 583 617 717 92 838 78 923 29 46 99 146064 206 41 65 359 99 490 93 510 691 730 59 801 44 147085 142 220 311 72 437 48 634 92 721 86 869 933 148027 102 313 595 694 830 913 41 149021 22 39 118 30 41 284 304 515 19 71 618 31 746 997 99 150033 90 220 37 678 713 49 884 943 151133 246 68 352 87 523 34 652 967.

164032 167 437 560 63 64 683 767 165176 250 52 75 315 73 456 605 31 741 76 811 96 964 69 92 166046 100 38 76 99 350 508 21 57 71 79 814 37 72 922 74 167042 144 84 379 426 502 45 76 98 609 53 714 852 926 168111 215 379 432 57 577 683 90 751 78 169312 514 616 19 28 742 56

170013 43 170 90 212 65 357 68 463 527 36 42 141045 127 584 669 711 834 907 172175 274 93 341 442 97 98 520 665 74 790 994 173072 125 261 430 34 556 736 75 915 30 174412 590 790 175019 44 103 13 20 216 94 346 70 484 603 701 92 99 836 94 176069 127 63 67 364 404 541 98 757 815 58 976 79 177012 48 55 71 123 29 35 225 37 323 617 49 76 763 883 178017 28 54 89 261 91 436 73 561 662 857 179022 374 501 741 49 57 842 61 180126 244 67 80 359 420 26 83 805 84 915 72 181025 96 130 45 268 95 365 400 718 57 95 807 56 956 70 182384 585 92 661 86 801 16 956 183167 78 207 95 96 457 82 594 677 782 843 184099 253 560 601 962

Po zł. 200 — 152192 257 72 343 49 82 89 426 46 57 65 644 770 803 66 153073 160 281 84 95 303 437 88 545 606 716 90 858 937 43 87 154079 93 97 151207 472 583 91 816 19 40 74 938 65 155003 45 100 29 229 34 36 390 413 592 627 76 714 903 52 156015 154 210 474 560 608 15 86 722 61 843 85 960 157112 30 89 226 37 74 347 478 874 158112 346 575 836 966 967 159063 362 421 616 742 43 49 967

160021 48 187 91 305 416 77 558 693 849 161043 58 101 8 231 78 312 65 428 42 669 788 875 936 162034 57 65 133 267 357 585 616 712 48 88 843 98 943 92 163137 82 215 37 68 325 448 541 65 71 647 92 901 24

III ciągnienie

Wygranepo 200 zł.

151 201 91 653 764 1225 304 464 78 803 935 2476 547 66 743 888 3088 680 700 23 42 989 4174 276 368 440 722 56 5158 319 456 710 14 6180 392 783 866 921 7101 514 802 95 8115 273 634 894 9131 214 309 99 517 10271 307 525 779 808 972 11393 530 40 57 12016 341 419 514 783 807 998 13119 14027 647 99 15002 14 21 128 264 449 829 16353 455 83 750 17293 447 602 955 18193 243 517 727 843 987 19282 509 683 700

20367 641 22002 34 47 280 685 764 985 23184 200 50 24128 206 61 440 598 717 81 25046 513 829 944 83 26021 351 430 57 531 647 803 27086 135 462 559 736 70 28076 165 88 263 618 757 830 29133 93 349 493 719 898 30385 500 775 31279 401 35 898 932 32669 71 809 22 33039 64 182 474 509 99 34204 360 412 798 35008 332 418 510 94 653 776 801 36002 5 81 521 878 37222 400 921 59 38134 209 761 969 39041 90 268 417 759 63 921 40313 41309 505 36 62 620 38 87 95 821 943 42126 315 772 912 43043 230 572 618 873 997 44171 778 93 885.

45453 55 78 985 46069 154 200 98 484 651 47027 310 463 544 944 48181 343 485 500 610 784 49153 416 45 85 807 12 50156 77 338 597 655 51647 740 968 52356 667 741 98 53075 507 825 41 953 54040 144 315 95 409 623 710 925 55305 653 931 56127 63 520 453 610 847 70 57081 141 279 397 719 58058 174 284 483 648 726 84 85 59143 85 261 482 802 648 726 84 85 59143 85 261 482 503 714 808 23 963

60101 23 802 52 72 943 61010 62 175 347 505 735 80 875 62868 63503 99 945 51 64018 153 311 75 665 898 65063 765 826 945 66009 165 224 360 508 63 600 747 898 67390 733 54 85 68086 136 78 228 357 453 522 637 55 90 69091 330 445 657 72 90

70037 38 64 244 391 559 71137 51 314 41 72041 105 648 99 745 850 94 73211 34 307 17 415 22 582 702 21 74157 75 254 91 392 633 75045 223 931 76313 603 952 99 77655 718 96 850 953 78028 350 71 590 783 79121 298 529 61 920 58

80180 649 774 80 958 81149 251 69 370 882 82486 628 889 83091 201 307 499 758 914 84054 290 424 594 732 964 85715 86446 87398 607 76 708 810 88325 409 506 99 89093 401 878 945 55

90135 289 401 716 91 91016 706 11 66 92102 35 289 405 654 98 93054 231 534 94668 94 95253 641 96109 268 69 355 68 559 726 934 97100 15 409 10 814 98200 424 525 7770 817 31 937 54 90 99703 829 100163 396 446 530 80 978 101090 443 530 732 825 102073 221 461 732 876 934 103029 33 166 212 845 104157 293 482 571 601 105093 926 106040 180 291 352 433 505 40 796 107022 762 802 15 980 108118 204 25 69 810 44 49 976 109011 54 176 334 78 473 998 110036 44 231 61 525 922 111088 325 500 847 939 112112 338 496 657 113067 559 85 114223 57 951 115041 177 242 799 116377 527 816 951 117459 540 84 627 734 118633 962 119001 53 116 255 352 533 611 922 24

120020 22 277 353 525 36 702 99 875 988 92 121116 26 56 422 580 896 949 123098 228 323 47 590 124024 81 229 324 420 711 90 803 47 63 962 125020 126240 446 787 916 26 127245 799 806 23 989 128229 73 319 80 455 550 759 910 129178 237 316 23 483 544 47 701 850 130216 398 447 998 131049 121 412 513 643 57 894 905 61 132075 258 422 51 629 953 133268 526 67 646 900 82 134167 94 409 555 733 831 81 135097 152 213 762 136327 400 51 825 137035 502 656 790 928 138104 83 591 658 907 139169 466 572 623 852 970.

140060 255 423 632 881 141079 344 632 142180 307 77 763 884 88 143131 373 444 849 144111 531 647 884 967 145228 315 521 700 895 146146 234 488 596 951 74 147066 456 538 148101 47 76 349 416 61 93 509 719 149068 119 743 802

150046 148 151289 733 843 919 152073 148 366 892 153592 907 154376 485 608 19 62 827 76 155168 97 251 837 156054 636 888 900 94 157163 289 158128 483 721 75 86 829 62 159207 50 77 328 436 92 740 831

160118 57 222 421 566 71 641 45 972 161105 407 826 958 34 162214 329 694 814 33 163675 840 164015 122 48 727 980 165097 214 470 617 704 166153 581 709 90 98 972 167090 217 654 72 720 82 168499 573 945 70 169374 546 51 91 95 689 700

170113 83 405 638 713 820 171062 128 277 361 896 172418 907 97 173216 470 555 69 81 650 729 973 174156 223 29 315 668 175156 223 29 315 668 175156 437 744 176031 37 86 305 26 727 56 836 177115 327 93 540 91 716 178117 568 78 664 764 179153 580 703

180037 606 42 55 958 83 181073 213 684 182007 634 70 744 862 183022 137 210 522 786 812 59 184029 37 88 226 620 21 831.

IV ciągnienie

Główne wygrane

Zł. 10.000 — 50645 58730 74402 181160

Zł. 5.000 — 41718 54234 97578 98200 148711

Zł. 2.000 — 10181 12508 15818 41812 44688 61320 73753 80874 96046 116451 133817 136115 143194 152728 174573

Zł. 1.000 — 455 7609 18758 18786 27006 30547 35623 38886 42588 48923 63637 74471 74578 79071 88818 89857 90530 91760 96552 110272 110922 110936 111114 111296 117076 121141 125251 125457 127218 127782 131317 133147 137560 138327 140491 145617 152458 157961 160803 172009 174634 180046 180048 181600 183000

Wygrane po 200 zł.

67 83 386 411 89 859 940 1138 461 2028 269 70 99 401 597 819 951 3242 356 79 997 4310 21 6 560 641 5012 177 81 273 514 778 902 7135 333 71 717 18 80 923 8722 40 73 870 9781 85 874 10091 308 31 413 581 11391 554 12044 114 266 68 476 552 716 803 925 13059 492 580 972 14087 588 766 961 15057 222 365 78 403 561 932 16664 66 17032 280 772 979 18027 129 206 74 77 542 763 19135 357 537 631 890.

20034 62 205 81 323 465 573 21185 594 22073 101 635 814 952 23143 280 305 634 759 862 24150 448 615 16 19 786 825 54 86 25023 712 984 26010 200 460 615 939 27010 215 437 54 534 600 28145 216 448 87 500 29014 46 83 368 711 30501 31442 534 74 688 805 32153 95 232 91 555 650 91 954 33500 697 980 34542 836 56 35066 71 97 235 350 616 799 951 36029 250 74 508 627 37138 557 686 713 888 38339 419 957 39230 625 40382 952 41007 42043 268 86 541 616 976 88 44226 95 960 45075 198 525 46051 57 148 352 403 13 96 580 616 57 737 47024 51 64 297 522 49 77 116 800 25 48322 414 519 636 702 49345 504.

50051 83 315 406 645 51124 43 495 563 834 91 52028 62 72 94 440 570 736 963 53025 457 524 660 54127 779 91 904 27 52 55042 134 329 449 869 911 56355 414 37 73 825 72 57022 46 63 354 463 520 64 713 58020 80 149 342 643 709 48 909 59315 60.

60292 357 774 965 78 61544 617 43 765 928 91 62247 314 41 451 84 6772 738 63007 41 205 330 957 64140 824 81 91 922 65154 263 347 99 758 915 66465 878 941 67029 339 42 86 452 860 998 68074 183 305 576 79 702 38 947 48 69872 964.

70008 378 71020 56 194 72143 811 73028 59 99 105 45 283 393 669 931 74161 493 885 967 75008 514 741 76052 233 649 77190 357 676 920 78195 261 417 72 712 82 911 54 79288 382 454 509 625 80008 101 467 544 611 19 700 99 800 81197 290 433 592 678 903 82156 338 519 627 790 83264 421 76 744 834 84172 80 313 43 404 94 667 78 708 874 984 85383 519 75 680 86095 245 321 552 602 747 997 87491 532 44 926 52 88049 558 609 89345 406 500 602 60 704 934 90017 203 66 81 810 905 13 91220 313 29 60 752 92329 93082 213 810 94184 243 67 602 95116 309 78 429 88 568 675 861 955 96236 399 564 930 56 97126 223 445 87 733 98397 632

100034 644 57 73 700 101105 301 17 56 531 919 102169 341 78 429 733 10363 448 61 787 869 909 81 104222 681 105150 468 82 589 106333 83 90 438 746 867 107054 141 225 596 622 861 108200 547 58 680 90 732 868 944 109119 64 819 972.

110111 312 23 66 941 111004 107 95 221 347 557 780 92 878 90 112097 417 598 685 767 113060 239 545 803 114096 155 90 279 322 95 413 686 886 115100 356 510 635 755 75 851 973 116096 313 83 95 401 899 917 117327 417 48 675 762 801 28 118336 768 119017 239 85 339 462 749 875.

120182 294 316 423 562 664 737 121228 98 489 545 604 122005 152 340 529 83 768 824 123190 215 515 785 965 124164 334 125016 39 44 77 224 375 836 44 909 126111 204 424 526 68 770 896 981 127130 226 67 304 515 48 600 97 935 63 128180 239 513 31 83 99 735 129188 224 463 604 735 863 979.

130088 167 222 91 326 508 917 131109 231 318 551 777 79 93 846 132025 176 284 591 610 79 91 839 133079 786 134054 252 756 135101 456 530 136031 309 455 636 702 23 810 919 137150 56 256 491 566 84 707 32 843 138603 748 56 139170 405 607 781.

140047 247 578 684 141115 223 517 760 75 930 142079 163 87 356 799 824 60 143077 385 452 805 144046 232 519 601 145868 146198 221 336 521 755 846 147825 148184 245 68 475 663 951 149266 338 72 610 754 81 150267 547 636 151059 342 875 85.

152295 324 403 51 501 65 933 153088 494 712 154160 263 406 524 705 832 67 155059 105 28 313 26 853 156122 57 362 939 157062 559 84 919 90 158102 237 84 90 488 506 46 617 60 159225 595 939

160185 274 357 77 761 73 887 999 161092 586 772 859 162031 50 331 47 90 437 689 745 163521 66 606 807 164016 63 371 429 70 517 871 165296 484 166081 198 449 542 61 618 709 834 960 98 167125 41 366 597 810 168163 292 520 625 993 169051 114 59

170278 84 421 42 69 99 619 742 60 171063 304 405 586 172371 435 75 990 173114 246 73 692 715 855 174323 498 768 865 175022 125 229 377 176153 97 572 825 940 95 177122 51 212 455 971 178093 441 91 504 756 940 179041 508 610 33 774

180044 100 204 510 633 961 181237 888 182063 580 889 98 183949 184270 378 508 69 184 654 71 725 73 888 938

Premjer Sławek o ordynacji wyborczej

W prezydjum rady ministrów u premjera Sławka odbyła się wczoraj konferencja w sprawie projektu nowej ordynacji wyborczej do sejmu i senatu.

Na konferencji tej, na którą zaproszeni zostali członkowie prezydjum klubu BBWR. i złączone grupy konstytucyjne sejmowa i senacka BBWR., premjer Walery Sławek wygłosił następujące przemówienie:

Zagadnienia ustrojowe.

Przez kilka lat uwaga nasza była skierowana na sprawę konstytucji. Chodziło najpierw o zasady, na jakich ma być zbudowany ustrój państwa, a następnie o przeprowadzenie przez sejm i senat odpowiedniej ustawy.

Przy rozważaniu zagadnień ustrojowych, wysunęły się pytania, w jaki sposób mają być wybierane sejm i senat.

Przemyślenia nasze szły w tym kierunku, aby sejm pozostawić jako przedstawicielstwo najszerzej ujętej opinji społeczeństwa, aby tam mogły się przejawiać i ścierać, czy uzgadniać pomiędzy sobą istniejące, a często rozbieżne interesy i poglądy. W senacie natomiast pragnęliśmy widzieć — obok czynnika rozwagi — głębszą znajomość potrzeb państwa i zwiększoną na nie uwagę.

Idąc po tej linji rozumowania, szukaliśmy najpierw odpowiedzi na pytania: a) kto ma wybierać senatorów, b) jakie uprawnienia przyznać senatowi.

Sprawa sejmu dojrzewała powoli, ale nie można było zgóry przewidzieć czy załatwienie jej w obecnej kadencji będzie wykonalne i czy nie potrzeba będzie przełożyć tego na okres po nowych wyborach. Przyznaję otwarcie, że skłanialiśmy się raczej do przesunięcia tej sprawy na później, tembardziej, że nie było rzeczą łatwą znaleźć praktyczne rozwiązanie.

Rola sejmu

Zagadnienie jest dużej miary i wymaga rozważenia go od podstaw.

Sejm ma uchwalać ustawy, ustalać budżet, nakładać podatki i sprawować kontrolę nad działalnością rządu.

To są zadania sejmu. Ma on pochodzić z powszechnych wyborów ogółu obywateli. To znaczy, że obywatele państwa uprawnienia swoje w dziedzinie ustaw, podatków, budżetu i kontroli przelewają na wybranych przez siebie przedstawicieli, bowiem nie są w stanie wykonywać ich osobiście.

Istotą reprezentacji politycznej społeczeństwa jest więc wybieranie ludzi obdarzonych zaufaniem ogółu, aby oni w imieniu tego ogółu mogli radzić i stanowić.

Zasadą główną jest tu zaufanie do osób wybieranych.

Popatrzmy co z tej naturalnej i prostej zasady zrobiły partje polityczne.

Posłowie połączeni w partje wypracowali z biegiem czasu metody takiego oddziaływania na wyborców, aby ci głosowali nie na tych, których sami będą uważali za najbardziej godnych zaufania, ale na tych, których kandydatury wystawi partja, których wyborcom narzuci i odpowiednio zachwali.

System wyborczy nie powinien ułatwiać a raczej musi utrudniać dochodzenie do głosu nietylko dzisiejszym przedstawicielom tych metod i obyczajów, ale i tym, którzyby się chcieli i w przyszłości temi metodami posługiwać.

Przejście do innego systemu wymaga takiej ordynacji wyborczej, któraby odebrała partjom monopol na stawianie kandydatur poselskich. Bo przecież konstytucja nie partjom przyznaje prawo wybierania sejmu, nie partje mają wyznaczać posłów, a obywatele mają wybierać na posłów ludzi, którzyby za nich mogli najrozumniej w sprawach państwowych radzić i stanowić.

Cechy duszy polskiej

Konstrukcja życia polskiego i cechy duszy polskiej są tego rodzaju, że szukają oparcia na zaufaniu do człowieka, a instynkt w ocenianiu wartości moralnej jest dość trafny. To też można mieć nadzieję, że społeczeństwo, które niezawsze będzie umiało zorjentować się i urobić sobie słuszny pogląd na sprawy, związane z rządzeniem państwem i może bardzo błądzić, jeśli będzie głosować na programy i partje, będzie bardziej niemylne w odczuwaniu i ocenianiu wartości moralnych wybieranych przez siebie przedstawicieli.

System, propagowany przez nas w ordynacji wyborczej do sejmu, zmierza więc do tego, aby poszukiwanie ludzi, którychby należało postawić jako kandydatów, powierzyć samemu społeczeństwu. Natomiast zamknąć partjom możność narzucania od góry swoich kandydatów i naciskania temsamem swobodnej opinji społeczeństwa.

Zasady wybieralności

Praktycznie będzie to wyglądać tak: całe państwo podzielone na 100 okręgów dwumandatowych. Przy podziale na okręgi dążyliśmy przedewszystkiem do tego, aby łączyły one powiaty możliwie do siebie zbliżone charakterem i współżyciem ich mieszkańców.

Ludzie powołani w drodze wyborów przez miejscowe społeczeństwo do spełniania pewnych zadań, a więc już obdarzeni jego zaufaniem, będą wyznaczali delegatów do zgromadzenia okręgowego.

Będą tam zatem przedstawiciele samorządu terytorjalnego, a więc delegaci rad powiatowych, miejskich i gminnych, a także przedstawiciele samorządu gospodarczego i organizacyj zawodowych, a więc delegaci izb rolniczych, przemysłowo - handlowych i rzemieślniczych, oraz pracownicy związków zawodowych.

To zgromadzenie delegatów wyłaniać będzie spośród ludzi znanych i szanowanych — kandydatów w ilości nie mniejszej, niż podwójna ilość posłów. Z pośród tych kandydatów każdy wyborca będzie mógł wybrać dwuch, których uzna — według swego mniemania — za najlepszych. Mandaty — rzecz prosta — przypadną tym, którzy dostaną najwięcej głosów.

Ilość posłów w przyszłym sejmie

Poseł, poważnie biorący swe zadanie nie powinien ani sam siebie uważać, ani być traktowany przez wyborców jako adwokat cząstkowego interesu. Musi on rozważać cały splot interesów i tendencyj, niekiedy wręcz przeciwstawnych, aby we własnem sumieniu móc dochodzić do właściwych postanowień. I trzeba, aby ludność mogła mieć zaufanie do dobrej woli posła, trzeba aby mogła dawać mu wiarę, że zagadnienie sumiennie rozważył.

Zmniejszamy również ilość posłów. — Opinja społeczeństwa dawno się tego domagała. Natomiast partje pragnęły jaknajwiększą ilość swoich działaczy obdarzyć mandatem. W interesie partji leżało, aby w ten sposób mieć większą ilość swoich agitatorów dla narzucenia społeczeństwu swoich poglądów i swojej woli.

Jeżeli do zagadnienia ilości posłów podejdziemy od strony odnalezienia takich autorytetów moralnych, którzeby były uznane przez głosujących obywateli, to przyjdziemy do wniosku, że zmniejszenie liczebności sejmu podniesie jego powagę.

Rola posła

Gdy posłami będą ludzie poważni i sumienni, to uprawnienia sejmu w dziedzinie kontroli działalności rządu staćsię będą mogły niezbędnem uzupełnieniem mechanizmu państwowego.

Partje uprawiały krytykę dla zasady, dla wykazania swego opozycyjnego stosunku do rządu. Ten rodzaj krytyki, gdy wszystko było przedstawiane w najczarniejszych kolorach, na poważne branie pod uwagę nie zasługiwał. Natomiast szczere i rozważne ujawnianie braków i błędów, od których nikt nigdy nie jest wolny, może ułatwić ich usuwanie.

Tak sobie wyobrażam rolę, posła i jego osobę. Ale kto tym posłem zostanie — zależeć będzie od umiejętności upatrzenia odpowiednich kandydatów przez zgromadzenia okręgowe i od woli wyborców. Czy zgromadzenia delegatów dobrze upatrzą kandydatów, czy znajdą odpowiednich ludzi, czy głosujący wyborcy właściwie trafią na tego, kto na największe zaufanie zasługiwać może, jest to rzecz już nie odemnie zależne.

Ja mogę tylko wskazywać okólnikowo, jaki typ człowieka uważam za najodpowiedniejszy do roli posła.

Senat

Ordynację wyborczą do senatu układamy mając na względzie rolę, jaką senat w ustroju państwa ma spełniać. Ma to być organ państwa reprezentujący większe doświadczenie, większą znajomość życia wogóle i mechanizmu państwowego w szczególności i ma wnosić rozwagę oraz spokojną ocenę tych rzeczy, które wychodzić będą z sejmu, a które tam mogą być postanawiane w atmosferze sporów i namiętności.

Senat ma reprezentować większe doświadczenie oraz wszechstronniejsze pojmowanie racji stanu.

Tu pragniemy zrealizować zasadę, przyjętą w art. 7 Konstytucji ,że „wartością wysiłków i zasług obywatela na rzecz dobra powszechnego mierzone będą jego uprawnienia do wpływania na sprawy publiczne".

Pragniemy przyznać uprawnienia do wybierania senatu tym ludziom, którzy wybili się ponad innych dzięki bądź swoim zasługom, bądź zaufaniu, jakiem zostali obdarzeni przez swe otoczenie. Nie ze względu na nagrodę dla nich — nie o to chodzi, ale zastanówmy się nad tem co ciągle w życiu widzimy. Wszak każdy z nas spojrzawszy na środowisko, które go otacza, łatwo dojrzy ludzi, którzy swą pracą wyróżniają się wśród otoczenia. Od tych ludzi otoczenie ich czegoś się uczy i stopniowo w swe życie wnosi. Na tej drodze ludność osiągnęła i osiąga coraz to wyższy poziom.

Praktycznie ma to być tak: Wyborcy do senatu w swoich obwodach głosowania (gminie, paru gminach lub części gmin większych) na zebraniu swojem będą wybierali delegata od wojewódzkiego kolegjum wyborczego. Kolegja te wybiorą senatorów osobno z każdego województwa. trzymywać się będzie na tych kandydatach. Uwaga ich — jestem przekonany — zatach, których nazwisko coś mówi na szerszych terenach. W tych warunkach można oczekiwać, że będą wybrani ludzie dzięki osobistym walorom umysłu i charakteru.

Wybory w okręgach o ludności mieszanej

Nie mogę pominąć jeszcze jednego zagadnienia. Stoi przed nami pytanie, jak w ramach ordynacji wyborczej będą wyglądały wybory w okręgach o ludności mieszanej pod względem narodowościowym. Jest to istotnie zagadnienie, które należy rozważyć nietylko od strony mechaniki wyborczej, ale o wiele głębiej. — W warunkach dotychczasowych podziału społeczeństwa na partje wzajemnie się zwalczające we wszystkich wyborach dominował duch walki i przeciwstawienia się każdemu innemu ugrupowaniu politycznemu, każdej innej grupie ludności, głosującej nie na daną partję.

W tem zacietrzewianiu zapomniano pomyśleć o tem, jak wygląda rzeczywistość, na którą się złożyła historja. A rzeczywistość ta mówi, że obok siebie na tym samym terenie współżyć muszą ci, którzy tam mieszkają, że w warunkach wzajemnego poszanowania w sobie człowieczeństwa współżyć mogą o wiele bliżej, że jeśli zechcą, to będą mogli łatwo doprowadzić do porozumienia w kwestjach nawet babrdzo spornych, że będą mogli ułożyć sobie życie o wiele lepiej, niż w nastroju wiecznej walki. Przełamanie tych nastrojów, szkodzących obu stronom, uważam za rzecz najważniejszą. Dzieje nasze wskazują, że nietylko umieliśmy współżyć z innemi narodami, ale umieliśmy za bratnie je uważać. Do tej podstawowej strony tego zagadnienia musimy podejść śmiało bez chęci odgradzania nas murem nienawiści od wszystkich mniejszości narodowościowych w Polsce, a znajdziemy rozwiązanie i dla konkretnego zagadnienia związanego ze sprawą przedstawicielstwa parlamentarnego.

Gdy szalał największy zbrodniarz świata...

Dwadzieścia lat od pamiętnego zatopienia „Luzytanji"

Obok Bismarcka i Hindenburga, był „wielki admirał" cesarskich Niemiec, Alfred Tirplitz niewątpliwie najwyrazistszą postacią ery Wilhelma II. Ten najwyższy dyktator na morzu stał się z czasem złym duchem Niemiec, który pchnął Rzeszę na drogę ekspansji zamorskiej i po chwilowych sukcesach uwikłał się w różne awantury międzynarodowe.

W czasie wojny światowej z arsenału swych, w największej tajemnicy ukrywanych środków wojennych, wydobył on broń nową, potworniejszą niż jakiekolwiek dotąd znane na świecie: wypłynął na morza światowe w swych łodziach podwodnych. Szał triumfu opanował całe Niemcy, gdy nadeszły pierwsze wiadomości o bezlitośnie zatopionych okrętach angielskich i francuskich.

Po pierwszych oznakach zwątpienia i zniechęcenia, uderzono w Niemczech znowu w ton zwycięstwa i pewności, że flota niemiecka pokona flotę angielską, podczas, gdy świat przyjmował z przerażeniem każdą wiadomość, że Niemcy topią bez przeszkody każdy statek, zjawiając się na dalekich morzach nieraz nagle i niespodziewanie. Tymczasem krwiożerczy admirał Tirpitz topił dalej, z zaciętością rekina, tropiąc na wszelkich wodach świata spokojne okręty kupieckie i meldując prawie codziennie z zimnym spokojem, że zatopiono 6 okrętów nieprzyjacielskich, zatopiono 10, zatopiono 15 itd. Nie cofano się nawet przed zatapianiem okrętów pasażerskich i szpitalnych.

Tirpitz wnet zdwoił swą zaciętość i wkrótce doszedł do wniosku, że skoro Ameryka pomaga pośrednio Koalicji, to niema także powodu do jej oszczędzania. W tych warunkach została storpedowana i w kilkunastu minutach poszła na dno morza, przynosząc śmierć 1.100 pasażerom, w tem kobiety i dzieci — wspaniała „Luzytanja", grzebiąc w nurtach Atlantyku prócz Francuzów i Anglików, także setki neutralnych Amerykanów. Stało się to dn. 7 maja 1915 r. a więc przed 20-stu laty.

I tu przyszedł kres na krwiożerczego pirata. Oburzenie ogarnęło wówczas cały świat cywilizowany, a głównie Amerykę, co w dużym stopniu przyczyniło się do tego, że Stany Zjednoczone wypowiedziały Niemcom wojnę, a to skolei stało się początkiem końca panowania Niemiec na morzu. W rezultacie i flota niemiecka poszła na dno morskie.

Które zaległości podatkowe będą całkowicie skreślone

Ministerjum skarbu podjęło prace badawcze w zakresie uzupełnienia dotychczasowych rozporządzeń w sprawie likwidacji zaległości podatkowych.

Rozporządzenia te zawierają lukę, nie precyzując jak postępować mają władze skarbowe wobec tych płatników, którzy w r. 1933 i 1934 nie mieli wymiarów podatkowych z uwagi na likwidację swych przedsiębiorstw, a którzy to płatnicy stanowią znaczną ilość zaległości z lat dawniejszych.

Według intencyj władz skarbowych wspomniani płatnicy mają być podzieleni na 2 kategorje.

Do 1-szej kategorji zaliczeni będą płatnicy, których zaległości powstały faktycznie w związku z ich ciężką sytuacją materjalną. W odniesieniu do tych płatników nie jest wykluczone całkowite skreślenie zaległości podatkowych.

Do drugiej kategorji zaliczeni będą płatnicy, których zaległości powstały ze złej woli. W odniesieniu do tych płatników władze skarbowe mają uzyskać prawo indywidualnego załatwiania ich zaległości podatkowych.

Według zamierzeń ministerjum skarbu dodatkowe wymiary nie mają być objęte temi ulgami. Odnośne rozporządzenia ukazać się mają już w najbliższych dniach.

Co zrobił dotąd i co zrobi jeszcze fundusz pracy dla woj. kieleckiego

Działalność funduszu pracy i połączonego z nim z dniem 1 kwietnia br. funduszu bezrobocia, ma, jak wiadomo, na celu walkę z bezrobociem w drodze uruchomienia przy pomocy odpowiednich kredytów robót publicznych i zatrudnienia przy nich szerokich rzesz pozbawionych pracy, a nie posiadających żadnych środków do egzystencji. W ten sposób fundusz pracy bierze udział w odbudowie życia gospodarczego Polski, a więc i woj. kieleckiego.

Niezależnie od tego najważniejszego celu, fundusz pracy zmuszony był — szczególnie w miesiącach zimowych — do prowadzenia akcji pomocy doraźnej. Przybierała ona bardzo różnorodną postać i pochłonęła stosunkowo poważne kwoty. Jeśli chodzi o woj. kieleckie — prowadzona ona była zasadniczo w miastach o większem skupieniu **i polegała na udzielaniu pomocy w postaci żywności** (mąka, chleb, ziemniaki, cukier), **opału oraz innych artykułów pierwszej potrzeby** a normowana była w zależności od liczebności rodziny bezrobotnego.

W akcji tej korzystano w dużej mierze z pomocy społeczeństwa, przyczem komitety powiatowe, miejskie, a na niektórych terenach i gminne brały udział w pracy, bądź współdziałały przy organizowaniu akcji, bądź w zbieraniu środków.

Ogółem na terenie woj. kieleckiego kredyty na akcję pomocy doraźnej na rok 1933/34 wyniosły 4.425.000 zł., w tem w gotówce 3.107 zł., a w naturze (produktach) — 1.138.000. Centrala dostarczyła: mąki — 4.223 ton, cukru 144 ton, mieszanki kawowej cukrzonej 189 ton, węgla 8.855 ton.

Dane za rok 1934/35 nie zostały jeszcze zestawione. W każdym razie **pomoc ta była większa, niż w roku poprzednim.**

W swej akcji pomocy bezrobotnym fundusz pracy kładł m. in. nacisk na ogródki działkowe. Na terenie woj. kieleckiego była ona prowadzona na początku roku budż. 1934/35 w ... miejscowościach, a pod koniec — została znacznie rozszerzona, **obejmując 11 miejscowości o znaczniejszem nasileniu bezrobocia.**

Jakkolwiek akcja ta dotyczyła głównie pozbawionych pracy robotników, to jednak — wobec ciężkich warunków — **nie pominięto przy niej bezrobotnych pracowników umysłowych.** Zostały dla nich zorganizowane ogródki działkowe w Radomiu i **Zawierciu,** a w roku bież. akcja ta będzie rozszerzona, przedewszystkiem **na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, o czem już pisaliśmy.**

Ogółem w r. 1934/35 wojewódzki komitet funduszu pracy w Kielcach **udzielił na ogródki działkowe w woj. kieleckiem subwencji w kw. 121.400 złotych.**

Pozatem działalność woj. komitetu funduszu pracy w Kielcach objęła prace **nad podniesieniem wydajności i zwiększeniem dochodowości karłowatych gospodarstw rolnych,** zwłaszcza w pobliżu większych miast i ośrodków przemysłowych. W roku budż. 1934/35 akcja ta została zapoczątkowana eksperymentalnie we wsi Ostrożance pow. iłżyckiego, położonej w odległości 10 klm. od zakładów przemysłowych w Starachowicach.

W r. 1934/35 fundusz pracy wspomagał również akcję kolonij i półkolonij letnich, z których korzystało 12.787 dzieci. Wydano tu 85 ton mąki żytniej i 30 ton cukru.

Jeśli chodzi o akcję ogródków działkowych, w roku bież. przewiduje się do 4.200 działek. Licząc, że na jedną działkę przypadnie rodzina, składająca się z 3—4 osób — otrzymamy 15.000 osób, które korzystać będą z tej formy pomocy społecznej, gwarantującej zarówno korzyści materjalne, jak zdrowotne i wychowawcze.

Co się tyczy robót publicznych na terenie woj. kieleckiego, to — według woj. funduszu pracy w Kielcach — **w r. 1933/34 wyasygnowano na ich uruchomienie kredyty w kwocie 6.687.000, co stanowi 13,4 proc. ogólnej sumy, a w r. 1934/35 zawarto umowy na wykonanie robót inwestycyjnych na kwotę 12.571.000 zł., co stanowi 16 proc. ogólnej sumy.**

W roku bieżącym na roboty inwestycyjne fundusz pracy wyasygnował 9.197.000 zł., przyczem pieniądze te zużyte zostaną na budowę nowych i naprawę instniejących dróg państwowych. M. in. na prowadzenie robót komunikacyjnych i budowę mostów wyznaczono kwotę 400.000 zł., na budowę mostów drewnianych 65.000 zł., na prowadzenie robót drogowych samorządowych 345.000 zł., na obwałowanie rzek i roboty meljoracyjne 583.000 zł. i t. d.

Niezależnie od tego, główne biuro funduszu pracy przyznało **dodatkowe kredyty na budowę kanalizacji i wodociągów w kwocie 500.000 zł. z których otrzymają zarządy miast: Sosnowca i Będzina po 150.000 zł., oraz Zawiercia i Dąbrowy po 100.000 zł.**

Ostatnie dni subskrypcji pożyczki inwestycyjnej

W ub. poniedziałek w sali zarządu miasta w ratuszu odbyło się trzecie skolei posiedzenie komitetu obywatelskiego propagandy pożyczki inwestycyjnej. W zastępstwie nieobecnego w Sosnowcu prezydenta miasta p. Kaczkowskiego. przewodniczył dyr. Hackenberg. Na posiedzeniu obecny był delegat zarządu głównego komitetu propagandy pożyczki p. Kościński z Warszawy, który specjalnie przybył do Zagłębia, celem zapoznania się z dotychczasowemi rezultatami akcji.

Zebranie wykazało, że akcja na rzecz pożyczki inwestycyjnej ostatnio się znacznie ożywiła. Coraz szersze rzesze ludności zdają sobie sprawę z doniosłego celu pożyczki, która jest — według słów premjera Sławka — egzaminem dojrzałości społecznej obywateli.

Podczas zebrania zabrał również głos p. Kościński, udzielając wyczerpujących wyjaśnień na temat przebiegu akcji oraz wytycznych i metod propagandy głównego komitetu. Mówca podkreślił, że oprócz świata pracowniczego duże zrozumienie dla pożyczki inwestycyjnej wykazują sfery gospodarcze, a zwłaszcza kupiectwo tak chrześcijańskie jak i żydowskie.

W dyskusji, jaka się wywiązała na temat dalszej akcji komitetu, zabierali głos: wicestarosta Heynar, prezes Saper, radca Garliński, dyr. Urbankowski, prez. Tencer i inni, poczem uchwalono **stworzyć obywatelskie komisje kontrolne, których zadaniem będzie stwierdzanie, czy wszyscy obywatele spełnili swój obowiązek wobec państwa. Komisje obchodzą, już począwszy od wczoraj mieszkania jak i biura oraz sklepy i z ramienia komitetu przeprowadzają kontrolę. Członkowie komisji zaopatrzeni są w odpowiednie legitymacje. W skład komisji wchodzą osoby z różnych sfer ludności.**

Mieszkańcy chcący brać udział w pracy komisyj kontrolnych, mających charakter obywatelsko - społeczny, zechcą się zgłosić w sekretarjacie komitetu propagandy u naczelnika Mroczkiewicza (magistrat).

* * *

Kupcy, zrzeszeni w stowarzyszeniu kupców i przemysłowców w Sosnowcu subskrybowali na rzecz pożyczki inwestycyjnej zł. 41.600. Spodziewane są dalsze subskrypcje.

* * *

Komitet propagandy pożyczki inwestycyjnej w Sosnowcu na ostatniem swem posiedzeniu uchwalił wyrazić podziękowanie drukarniom sosnowieckim A. Mazurkiewicza, J. Kłosa, Sz. Reznika, Mirka i S-ki, Skoczylasa i Kiwkowicza za bezinteresowne wydrukowanie ulotek propagandowych pożyczki inwestycyjnej.

* * *

Zarząd zrzeszenia właścicieli drukarń Zagł. Dąbr. uchwalił na ostatniem swem posiedzeniu, aby wszyscy właściciele drukarń spełnili obowiązek obywatelski w subskrybowaniu pożyczki inwestycyjnej w sumach zbliżonych do posiadanych obligacyj pożyczki narodowej, najmniej jednak poszczególne zakłady winny subskrybować według świadectw przemysłowych — kategorja 6-ta zł. 300, kategorja 7-ma zł. 200, kategorja 8-ma zł. 100.

Wszystkie zakłady drukarskie otrzymały odpowiednią odezwę zarządu zrzeszenia wraz z deklaracją i odcinkami, które po wypełnieniu wysokości sumy i miejsca subskrypcji, należy przesłać niezwłocznie do zarządu zrzeszenia właścicieli drukarń.

Pracownicy stolarscy grożą strajkiem

Trzy konferencje w inspektoracie pracy

W dniu wczorajszym, w inspektoracie pracy w Sosnowcu odbyły się trzy konferencje.

O OBNIŻKĘ PŁAC I TURNUSY NA KOP. WIKTORJA.

Pierwsza konferencja dotyczyła obniżki płac i urlopów turnusowych na kop. Wiktorja w Gołonogu. Jaki jest rezultat konferencji — narazie niewiadomo.

ROZBITA KONFERENCJA Z CUKIERNIKAMI Z BĘDZINA.

Następnie odbyła się konferencja z przedstawicielami cechu piekarsko - cukierniczego z Będzina, w sprawie umowy zbiorowej pracowników cukierniczych.

Do podpisania umowy nie doszło, gdyż przedstawiciele cechu nie mieli pełnomocnictw.

Druga konferencja wyznaczona została na 14 bm.

ROBOTNICY STOLARSCY PROKLAMUJĄ STRAJK W CAŁEM ZAGŁĘBIU.

Trzecia skolei konferencja odbyła się ze stolarzami. W konferencji wzięli udział przedstawiciele cechów chrześcijan i żydów z Sosnowca, Będzina, Dąbrowy i Czeladzi, przedstawiciele centralnego związku robotników przemysłu drzewnego oraz delegaci robotników stolarskich.

Wobec rozbieżności zdań w sprawie wysokości płac insp. Rychłowski, który przewodniczył konferencji, zaproponował, aby zatarg rozpatrzyła komisja arbitrażowa.

Przedstawiciele pracodawców zgodzili się na arbitraż, natomiast delegaci robotników stolarskich oświadczyli, że nie zgadzają się na arbitraż i zagrozili proklamowaniem strajku w całem Zagłębiu.

KRONIKA

Środa 8 Maj	Dz.ś: Stanisława B. m. Jutro: Grzegorza B. Naz. W. Wschód słońca: 3.48 Zachód słońca: 7.15

RADJO

WARSZAWA

Środa, 8 maja.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze" 6.36 Gimnastyka. 6.50,-7.25 Muzyka z płyt 7.15 Dziennik por. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 „Wskazówki praktyczne". 8.05—8.20 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12.00 Hejnał z Krakowa 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Trio J. Dworakowskiego i B. Mierzejewski. 12.50 Chwilka dla kobiet. 12.55 Dziennik południowy. 13.05 „Ogród zoologiczny". 13.55 Przegląd giełdowy. 15.45 Orkiestra salonowa. 16.30 „Trzecie zebranie klubowe", odczyt. 16.45 „Kwadrans słynnych artystów". 17.00 Odczyt z Krakowa. 17.15 „Muzyka współczesna dla niedowiarków". 17.50 „Książka i wiedza". 18.00 Zespół harmonistów warszawskich. 18.30 „Skrzynka poczt. techniczna". 18.40 „Życie kultur. i art. stolicy". 18.45 Piosenki w wyk. Marleny Dietrich i A. Astona (płyty). 19.07 Progr. na dz. nast. 19.15 „Chrońmy dobytek od wypadków". 19.35 Tadeusz Olsza śpiewa swoje piosenki. 19.50 Feljeton aktualny. 20.00 Coates: Londyńska Suita (płyty). 20.15 Wieczór Mickiewiczowski. 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. p. Lewieckiego. 21.30 Odczyt w jęz. esperanckim. 21.40 Recital z Katowic. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15, 23.05—23.30 Koncert ork. sal. tan. P. R. 23.00 Wiadom meteorol. dla kom. lotniczej.

KATOWICE.

Środa, 8 maja.

6.30 Transm. z Warszawy. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.000—8.20 Tr. z Warszawy. 11.57—13.05 Transm. z Warszawy i Krakowa. 13.05 I to i owo (płyty). 13.55 Giełda zboż.-towar. 14.00—14.45 Koncert popularny (płyty). 15.40 Chwilka społeczna. 15.45 — 16.45 Transm. konc. symf. pod dyr. Br. Szulca (płyty). 17.00—18.30 Tr. z Krakowa i Warszawy. 18.30 „W obliczu nowych zadań" — J. Ignaszewski. 18.45 Koncert M. Bieleckiej. 19.07 Program na dzień następny. 19.15 Pogadanka z cyklu „Gospodyni śląska". 19.25 Lokalne wiadom. sport. 19.30—20.00 Transm. z Warszawy. 20.00 Fragmenty operowe. 20.15 — 21.30 Tr. z Wilna i Warszawy. 21.30 Porady radjotechniczne. 21.40 Pieśni polskie. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15—23.05 Transm. z Warszawy. 23.05—23.30 Skrzynka francuska.

Z Kielc

(k) **XII tydzień L.O.P.P. w Kielcach.** Przygotowania do XII tygodnia LOPP, który odbędzie się w czasie od 12 do 19 maja są w całej pełni.

Po ukonstytuowaniu się komitetu obywatelskiego rozpoczęły swe prace sekcje.

W dniu 2 maja w biurze obwodu powiatowego pod przewodnictwem generałowej Zulaufowej, odbyła posiedzenie sekcja imprez., ustalając pewną ilość imprez, jakie mają się odbyć w okresie „Tygodnia".

Przewidywane są dancingi, zabawa taneczna, zabawa połączona z loterją.

W dniu 12 maja o godzinie 15 odbędą się pierwsze zawody konne na stadjonie urządzone przez 2 pułk artylerji.

Dla zawodników przyznane będą nagrody, które zaofiarują poszczególne osoby, lub organizacje. Początek już zrobiony, gdyż na posiedzeniu sekcji p. generałowa Zulafowa oświadczyła, że Rodzina Wojskowa ufunduje jedną nagrodę. Rodzina Wojskowa niewątpliwie naśladowców znajdzie. Nagrody przyjmuje Obwód Powiatowy LOPP ul. Staszica 4 do dnia 10 maja.

Tak więc na stadjonie 12 maja winny się spotkać całe Kielce, aby podziwiać dzielnych naszych jeźdźców, tembardziej, że dochód z tej imprezy przeznaczony jest na wielkie cele, które Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej realizuje dla dobra Państwa i społeczeństwa.

Z Zagłębia

TEATR MIEJSKI w SOSNOWCU.

Dziś teatr z Sosnowca gra w Wolbromiu w sali kino-teatru „Czary" komedję muzyczną „Jim i Jill".

Jutro teatr miejski z Sosnowca gra w Kielcach świetną komedję muzyczną pt „Jim i Jill".

Dnia 10 bm. teatr miejski z Sosnowca gra w Kielcach „Księżniczkę na drabinie" komedję muzyczną w 3 aktach.

—o—

„DZIEŃ KONIA" W ZAGŁĘBIU.

Z inicjatywy okręgowego tow. organizacyj i kółek rolniczych odbędzie się dnia 19 bm. w całem Zagłębiu „dzień konia".

Udział w pracy przygotowawczej biorą wszystkie niemal organizacje. Protektorat nad „dniem konia" objęli starosta Boxa i plk. Rarogiewicz.

Program „dnia konia" zapowiada zawody hippiczne z udziałem 23 p. a. l., policji konnej i towarzyskiego klubu jeździeckiego z Sosnowca, następnie odbędzie się konkurs zaprzęgów i wozów. Atrakcją zawodów hippicznych będzie koń policyjny, który bierze przeszkodę wysokości 1 metr 60 cent.

Zawody hippiczne i konkursy w „dnia konia" odbędą się w Łagiszy obok kop. „Mars".

Celem obchodu „dnia konia" jest podniesienie jakości konia, a zwłaszcza umiejętnego obchodzenia się z tym najwierniejszym sługą i przyjacielem człowieka.

—o—

DELEGAT B. G. K. PRZYJEŻDŻA DO DĄBROWY.

Jutro przyjeżdża do Dąbrowy delegat banku gospodarstwa krajowego w Warszawie, celem zapoznania się ze sprawą terenów, na których mają być budowane domy z kredytów przydzielonych przez bank.

—o—

ŚMIERĆ W BIEDA - SZYBIE.

W dniu wczorajszym na jednym z bieda - szybów w Grabocinie wydarzył się tragiczny wypadek, który zakończył się śmiercią 19-letniego Bogusława Ciołka, z Grabocina (ul. Poprzeczna 39).

Ciołek pracował na dole szybiku przy wydobywaniu węgla.

W pewnej chwili niespodziewanie oberwały się niepodtrzymywane zwały węgla, przysypując nieszczęśliwego.

Mimo wytężonej akcji ratunkowej na powierzchnię wydobyto tylko zimne zwłoki Ciołka.

—:—

— **Bibljoteka OMP. w Sosnowcu.** W lokalu świetlicy ogniska OMP. im. gen. B. Pierackiego na Dębowej Górze została uruchomiona bibljoteka licząca około 300 tomów książek.

Bibljoteka jest czynna we wtorki, czwartki i soboty od godziny 18 do 20, przyczem korzystać mogą nietylko członkowie, ale i sympatycy OMP.

— **Wycieczka do Krakowa.** Dnia 12 bm., o godz. 4-ej rano wyruszy autami z Łagiszy wycieczka do Krakowa przez Ojców na odpust św. Stanisława — biskupa krakowskiego. Koszt przejazdu 5 zł. Za-
Wycieczkę organizuje ks. proboszcz Ba
pisy do 10 bm.
nach i akcja katolicka.

— **Zebranie malarzy w Sosnowcu.** W nadchodzącą niedzielę, w lokalu ZZZ w Sosnowcu odbędzie się zebranie malarzy z całego Zagłębia. Początek zebrania o godz. 10 rano.

— **Przegląd furgonów rzeźniczych i piekarskich w Sosnowcu.** W dniu wczorajszym, na placu przy komisarjacie p. p. w Sosnowcu komisja magistracka dokonała przeglądu furgonów rzeźniczych i piekarskich z całego miasta.

Nieodpowiednie furgony muszą być w najbliższym czasie doprowadzone do porządku, w przeciwnym razie muszą być wycofane, a właściciele karani będą grzywnami.

— **Zbiórka drużyn ratowniczych PCK. w Sosnowcu.** Zawiadamia się wszystkie członkinie drużyn ratowniczych PCK. miejskich w Sosnowcu, że dzisiaj o godz. 18.30 w sali szkoły powsz. nr. 6 na Wawelu odbędzie się zbiórka. Przybycie wszystkich członkiń drużyny obowiązkowe.

— **Odczyt w Dąbrowie.** Jutro o godz. 7 wiecz. w lokalu przy ul. Kolejowej 4, inż. Berbecki wygłosi odczyt na temat: „Najnowsze teorje ekonimiczne".

Demonstracje bezrobotnych w Zagłębiu

Od dłuższego czasu przed ratuszem w Sosnowcu zbierają się bezrobotni, domagając się zatrudnienia ich przy robotach inwestycyjnych.

W dniu wczorajszym przed ratuszem w Sosnowcu, zebrali się znowu bezrobotni, domagając się pracy.

* * *

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych, przed magistratem w Będzinie bezrobotni urządzili demonstracje, domagając się przyjęcia ich do robót miejskich.

Po pewnym czasie demonstranci usiłowali wtargnąć do biur magistratu. Dyżurujące przed magistratem posterunki policyjne, do dalszych demonstracyj nie dopuściły.

Sprawa kas brackich w Zagłębiu

wymaga jaknajrychlejszego załatwienia

Wśród ogółu robotniczego w Zagłębiu Dąbrowskiem nierozstrzygnięta dotychczas sprawa dalszego losu kas brackich — wywołuje zrozumiałe poruszenie.

Materjalny stan kas brackich pogarsza się z dnia na dzień, spowodu wzrostu ilości bezrobotnych i znacznego spadku składek kasowych oraz stałego i niewspółmiernego zwiększania się wszelkiego rodzaju świadczeń na jednorazowe odprawy, zapomogi oraz emerytury robotnikom — członkom tych kas.

Zarządy kas ze względu na brak funduszów, wypłacają członkom należące im się świadczenia zapomogowe bardzo nieregularnie, w postaci drobnych zaliczek, które nie wystarzają na zaspokojenie nawet prymitywnych potrzeb codziennego życia.

Przed kilku miesiącami robotnicy oczekiwali przyjazdu do Zagłębia komisji ministerjalnej, wierząc, że problem kas brackich zostanie przez władze centralne i ministerjum opieki społecznej załatwiony w niedługim czasie.

Niestety, pomimo upływu od tej chwili czterech miesięcy dotychczas nie słychać, kiedy sprawa kas brackich zostanie ostatecznie załatwiona. Ministerjum opieki społecznej nie wydało bowiem w tej sprawie żadnej decyzji.

Ta beznadziejna wprost dla tysięcy robotników w Zagłębiu sytuacja wywołuje wśród nich niezadowolenie i niepotrzebny ferment.

Do inspektoratu pracy w Sosnowcu w dniu przyjęć zgłaszają się tłumy robotników, w większości starych, słabych i przepracowanych, którzy ze łzami w oczach proszą inspektora o poinformowanie ich, kiedy wreszcie załatwiona zostanie tak ważna dla nich sprawa.

Robotnicy długo czekają w kolejce, aż w końcu odchodzą po oświadczeniu, że ministerjum opieki społecznej nic jeszcze nie zadecydowało.

W dniu wczorajszym no podwórze domu, w którym mieści się inspektorat pracy w Sosnowcu przybyło kilkuset robotników z kop. Renard i innych po informacje. Inspektor pracy oświadczył, że komisja opracowuje wnioski i że oczekiwać należy załatwienia tej kwestji niebawem.

Po otrzymaniu takiej wiadomości robotnicy spokojnie rozeszli się do domów, a część robotników z kop. Renard przyniosła do naszej redakcji list podpisany przez 700 robotników, w którym proszą nas o zaapelowanie na łamach „Expresu Zagłębia" do ministerjum opieki społecznej o prędsze załatwienie tej sprawy.

Robotnicy, którzy przybyli do Redakcji w imieniu swych kolegów, są obecnie na urlopie turnusowym.

Jak wynika z ich słów sytuacja materjalna urlopowanych robotników z kop. Renard jest opłakana.

Robotnicy ci obawiają się pozatem, że po upływie trzech miesięcy urlopu nie wszyscy przyjęci zostaną spowrotem do pracy.

Krążą wśród nich obecnie pogłoski, że dyrekcja gwarectwa hr. Renard zamierza na dwa miesiące unieruchomić kopalnię, celem przeprowadzenia odpowiednich ulepszeń technicznych.

Dzięki tym „ulepszeniom" francuzi z Renardu znów wyrzucą na bruk część niepotrzebnych robotników.

Przypuszczać należy, że obawy robotników są przedwczesne, gdyż niewątpliwie inspektor pracy dołoży starań, aby decyzje jego były respektowane, a więc aby wszyscy urlopowani robotnicy spowrotem przyjmowani byli do pracy.

Sprawa ubezpieczeń emerytalnych robotników w Zagłębiu Dąbrwoskiem wymaga ostatecznego i rychłego załatwienia w interesie dobra państwa i ogółu robotniczego.

Uroczystość strażacka w Grodźcu

W ub. niedzielę w sali domu strażackiego w Grodźcu, odbyło się „święcone jajko" dla stowarzyszenia straży i zaproszonych gości. W uroczystości wzięli udział pp.: wójt Imiołczyk, instruktor powiatowy Longin Jaroszewski, przedstawiciele straży ogniowej zakład. „Solvay" z kom. Langem na czele, A. Zajdler, naczelnik z Milowic, orkiestra wiejska na czele z p. E. Lisem i zarząd straży ogniowej wiejskiej z prezesem Przewłockim i inni.

Nowy zarząd straży, na czele z prezesem Przewłockim i naczelnikiem Bednarkiem rozpoczyna swoją działalność, przez przystąpienie do dalszej rozbudowy domu strażackiego. Poza budową domu, wysuwa się na pierwsze miejsce kwestja kupna dla straży motopompy.

Liczni mówcy podnieśli na tej uroczystości konieczność wyposażenia straży w motopompę. To też po przemówieniu wójta Imiołczyka wszyscy niemal zebrani złożyli ofiarę na specjalny fundusz kupna motopompy, wpłacając na ręce skarbnika p. Jana Czajera kwotę zł. 138. Ofiary złożyli Bressel Ignacy 20 zł. Tadeusz Przewłocki 11 zł., Bronisław Imiołczyk 10 zł., orkiestra wiejska 10 zł., Ignacy Madrjas 6 zł., Edward Bednarek 5.50 zł.; po 5 zł. złożyli: Stefan Barczyk, Stanisław Frasunkiewicz, Henryk Lange, Stanisław Morak, Longin Jaroszewski, Henryk Kasprzyk, Stefan Czajer, Jan Rojek, Władysław Stachurski, Aleksander Ciapała, Jan Czajer, towarzystwo śpiewacze „Lira", po 3 zł. wpłacili: Stanisław Dróżdż, Franciszek Wieczorek, Wojciech Zmysło, oraz po 2 zł. wpłacili: Piotr Kuchta, Bolesław Kuchta i Maciej Czajer 1 zł.

Ten piękny odruchowy czyn niechaj dla całego społeczeństwa grodzieckiego będzie przykładem.

W tym dniu odbyła się uroczystość dekorowania zasłużonych członków straży ogniowej pamiątkowemi odznakami.

Srebrnym krzyżem zasługi zostali udekorowani pp.: dyr. Zięba i kom. Lange.

Odznaką strażacką za wysługę 20 lat p. St. Frasunkiewicz.

Odznaką strażacką za wysługę 10 lat pp.: Szczepanowski, Bressel, Dobrowolski, Barczyk, Dróżdż, Miller, Ciopała, Rojek i Nowak. Dekoracji dokonał starosta pow. Boxa.

WYPADEK PRZY KOPANIU STUDNI W WYGIEŁZOWIE POD ZĄBKOWICAMI.

We wsi Wygiełzów pod Ząbkowicami wydarzył się onegdaj wypadek przy kopaniu nowej studni.

Na dnie studni znajdował się murarz, 26-letni Ignacy Krawczyk.

Przy opuszczaniu urwało się ciężkie wiadro, które uderzyło w głowę, znajdującego się na dole murarza.

W stanie ciężkim przewieziono Krawczyka do szpitala powiatowego w Będzinie.

—:x:—

POŻAR STRAWIŁ REMIZĘ STRAŻACKĄ W TĄPKOWICACH.

Onegdaj, w Tąpkowicach w pow. będzińskim wybuchł pożar, który doszczętnie strawił remizę strażacką i sąsiedni dom mieszkalny, należący do Józefa Czernikarza.

Ogień z nieustalonej narazie przyczyny wybuchł w remizie strażackiej, od której następnie zapalił się dom Czernikarza.

Mimo akcji ratunkowej nie udało się uratować ani remizy, ani sąsiedniego domu, które spłonęły doszczętnie.

Straty wynoszą około 5000 zł. W czasie pożaru wypadku z ludźmi nie było.

Również onegdaj wybuchł drobny pożar w Grabocinie.

Wskutek wadliwej budowy komina powstał ogień na strychu domu Antoniego Marczewskiego, przy ul. Modrzejowskiej 89.

W czasie pożaru spłonął dach, wartości 1500 zł.

—o—

BRZYTWĄ ZAŁATWIŁ PORACHUNKI OSOBISTE.

Bójka na ulicy Perla w Sosnowcu.

Edward Nowara (Sosnowiec, Staszica 18) czuł urazę do Józefa Prześlicy, zamieszkałego również w Sosnowcu przy ul. Staszica 24.

Onegdaj wieczorem niespodziewanie Nowara natknął się na ul. Perla w Sosnowcu na swego nieprzyjaciela i postanowił załatwić doraźnie porachunki osobiste.

Podbiegł więc do Prześlicy i ciął go brzytwą w twarz, raniąc go dość poważnie.

Ofiarę porachunków osobistych przewieziono na kurację do szpitala ubezpieczalni społecznej w Sosnowcu.

—o—

— **Wycieczka zw. techników Zagłębia Dąbrowskiego.** Sekcja elektromechaniczna organizuje w najbliższych dniach wycieczkę do rozgłośni polskiego radja w Katowicach. Zgłoszenia przyjmuje sekretarjat związku codziennie od godz. 18—20-ej.

— **Obozy letnie dla O. P. W. K. w Dąbrowie.** Organizacja przysposobienia wojskowego kobiet do obrony kraju w Dąbrowie podaje do wiadomości, że obozy letnie dla członkiń koła lokalnego odbędą się od 1 sierpnia do dnia 31 sierpnia 1935 r. w Spale, w Koszewnikach, w Skolem. Koszt dzienny wynosi zł. 2.50, a w Orlowie koszt dzienny wynosi zł. 3, oprócz tego wpisowe zł. 3 od osoby.

Zgłoszenia przyjmuje sekretarka organizacji PWK. p. Kazimiera Pilecka (Gimnazjum żeńskie im. E. Zawidzkiej w Dąbrowie) do dnia 15 bm.

— **Wypadek na kop. „Czeladź".** Onegdaj w podziemiach kop. „Czeladź" uległ wypadkowi złamania nogi Jan Madej, zam. na Piaskach.

Rannego robotnika przewieziono do szpitala w Czeladzi.

— **Nadzwyczajne walne zebranie związku legjonistów w Czeladzi.** Dziś w lokalu własnym przy ul. Milowickiej 17 odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie związku legjonistów w Czeladzi. Początek zebrania o godz. 7 wiecz.

—o—

WIELKA WYGRANA U KAFTALA.

Jak się dowiadujemy, już w drugim dniu ciągnienia 4 klasy padła w znanej kolekturze Kaftala wielka wygrana zł. 50.000 na Nr. 96151. Jak się zdaje jest to równocześnie największa wygrana w dniach. Pozatem jak dowiadujemy się padło już w pierwszych 2 dniach ciągnienia w tej kolekturze cały szereg mniejszych wygranych po zł. 5.000, 2.000, 1.000 i t. d.

Z Zawiercia

(z) **Nauczycielstwo na pożyczkę inwestycyjną.** Nauczycielstwo szkół powszechnych Zawiercia, Włodowie i Kromołowa subskrybowało pożyczkę inwestycyjną na sumę zł. 19.300.

(z) **Z działalności ZPOK. w Łazach.** Oddział związku pracy obywatelskiej kobiet w Łazach prowadził dożywianie najbiedniejszych dzieci od dnia 16 stycznia do 17 kwietnia br. Dzieci otrzymały w Wielką Sobotę święcone. Każde dziecko dostało 2 kilogramy chleba, pół kg. bułki, ćwierć kg. kiełbasy i 2 jajka. Oddział ZPOK. w Łazach prowadził 10 godzinny kurs informacyjny ZOPG. w świetlicy. Uczestniczki kursu złożyły egzamin. Dn. 1 bm. odbyło się tradycyjne „jajko“ dla członkiń związku.

(z) **Z rozpaczy po stracie męża.** Onegdaj usiłowała popełnić samobójstwo Aniela Milejska, lat 37, zamieszkała w Zawierciu przy ul. Weneckiej 12. Po udzieleniu denatce pierwszej pomocy, przewieziono ją na kurację do szpitala. Stan zdrowia jej nie jest groźny. Przyczyną targnięcia na życie miała być rozpacz po stracie męża, który zmarł przed paru tygodniami.

(z) **„Kościuszko pod Racławicami“ w Zawierciu.** Staraniem V koła LOPP. odegraną zostanie w dniu 8 maja o godz. 19 w sali domu ludowego w Zawierciu przez zespół sił amatorskich pod reżyserją p. Marjana Szczepańskiego sztuka Wł. Anczyca w 6 aktach pt. „Kościuszko pod Racławicami“. Udział przyjmuje 60 osób. Kostjumy historyczne zastosowane do sztuki. Czysty zysk na LOPP. Mamy nadzieję, że sama sztuka, jak i cel ściągnie do sali domu ludowego liczną publiczność. Ceny miejsc pomimo dużych kosztów połączonych z wystawieniem sztuki niskie: od 30 gr. (uczniowskie) do 1.99 zł.

Z Olkusza

(ol) **Uruchomienie cementowni „Wiek“.** Z dniem wczorajszym zarząd cementowni „Wiek“ w Ogrodzieńcu przystąpił do stopniowego uruchomienia fabryki, przyjmując narazie 40 robotników. Prawdopodobnie całkowicie cementownia uruchomiona zostanie 13 bm. i zatrudni około 200 robotników.

Imponujący zlot świetlic
w Niwce

W sali tow. muz. dram. „Lutnia“ odbył się rejonowy zlot świetlic wydziału powiatowego będzińskiego: Niwki, Bobrku, kol. Daszyńskiego, Dańdówki, Boru, przy współudziale chóru męskiego „Hejnał“. Zlot otworzył kier. świetl. Wł. Bąbczyński, witając przedstawiciela wydz. powiatowego sekr. W. Narbutta pow. instr. O. P. prof. B. Nytkę. Następnie p. J. Będkowski wygłosił referat na temat: „Nowa konstytucja“, poczem odbyły się popisy poszczególnych świetlic. Świetlica niwecka odśpiewała 4 utwory pod batutą p. J. Mikołajczyka, świetlica Bobrek wygłosiła zupełnie dobrze recytację p. t. „Gdynia“ J. Tuwima i odśpiewała pod batutą p. St. Pęczka pieśń ludową p. t. „Na wysokiej górze“. Również na wyróżnienie zasługuje świetlica dańdowska, która wykonała kilka pieśni ludowych, oraz 2 inscenizacje p. t. „Hej zwiesna idzie“ z „Chłopów“ Reymonta. oraz w „Piwnicznej izbie“ M. Konopnickiej, pod reżyserją p. M. Bałdówny.

Solo skrzypcowe odegrane przez p. St. Dzieżę przy akompanjamencie p. E. Wieczorka pobudziło salę do salw oklasków. W drugiej części zlotu wystąpił w pełnym składzie chór męski „Hejnał“ który pod batutą p. St. Pęczka odśpiewał wiązankę legjonową. Solo w pieśni pasterskiej wykonał p. St. Centkowski. W dalszym ciągu chór ten wykonał „Wieniec pieśni górniczych“ i hymn górniczy ukł. K. Guzikowskiego. Partję solową w barytonach wykonał p. Baryń. Miłą, a nader sympatyczną atrakcją były popisy orkiestry świetlicy niweckiej pod batutą p. St. Hożeli. Na zakończenie wszystkie chóry mieszane świetlic odśpiewały „Hymn pomorski“.

Kolporterzy fałszywych pieniędzy
skazani na więzienie

W sądzie okręgowym w Sosnowcu zapadł wczoraj wyrok w głośnym procesie o kolportowanie na terenie Zagłębia fałszywych pieniędzy.

Główny oskarżony, łodzianin, Chaim Frydman, który zorganizował zbyt falsyfikatów od nieujawnionych fałszerzy z Łodzi do Zagłębia, skazany został na pięć lat więzienia z pozbawieniem praw na lat 10, mieszkańcy Będzina: Szlama Dyner, skazany został na trzy lata więzienia, Mendel Owieczka — na rok więzienia i Berek Zajdner — na dwa lata więzienia, z pozbawieniem praw na pięć lat. Wszystkim skazanym został zaliczony areszt prewencyjny.

Pozostali oskarżeni Jakób, Szlama i Gołda Ledermanowie oraz Kałma Prajzer, zostali uniewinnieni, wobec braku dostatecznych przeciwko nim dowodów.

Frydman i Dyner, po odczytaniu wyroku przewiezieni zostali do więzienia w Będzinie, Owieczka zaś i Zajdner pozostają na wolności za kaucją do czasu uprawomocnienia się wyroku.

Człowiek do „szczególnych” poruczeń
Delikatne misje p. Mieczysława

Bywają niemiłe obowiązki, przy spełnianiu których człowiek subtelny radby się wyręczyć kimś innym, chociażby to miało go sporo kosztować. Do obowiązków takich należy przedewszystkiem sprawienie obiecanego komuś „mordobicia“.

Znając tę słabą stronę ludzi delikatnych, p. Mieczysław Bereszko, lat 26, (Sosnowiec, Tylna 26), postanowił założyć biuro dla tego rodzaju zleceń.

Do niedawna jeszcze przedsiębiorstwo pana B. było u szczytu powodzenia, jednakże i tę gałęź zarobku dotknął kryzys i pan B. rad nie rad puścił się na szacherki w swym zawodzie.

Stało się to przyczyną jego zguby i rozprawy sądowej, która odbyła się przeciwko niemu w sądzie okręgowym w Sosnowcu.

Bereszko, otrzymawszy „zlecenie“ obicia Antoniego Bogusiaka (Sosnowiec, Wał cownia Hr. Renard 7), zamówienia nie wykonał, a udał się do Bogusiaka i zażądał od niego okupu za pozostawienie go w spokoju. Bogusiak złożył żądaną kwotę, ponieważ jednak Bereszko powtórzył swe żądanie jeszcze kilkakrotnie, Bogusiak zdemaskował nieuczciwego przedsiębiorcę który tym sposobem znalazł się na ławie oskarżonych pod zarzutem szantażu i wymuszania pieniędzy.

Sąd wymierzył Bereszce trzy miesiące aresztu, przechodząc do porządku dziennego nad jego biurem zleceń, które w międzyczasie przeniesione zostało niewiadomo dokąd.

AKCJA POMOCY BIEDNYM ROLNIKOM W OLKUSKIEM.

Władze centralne, biorąc pod uwagę ciężkie położenie rolników pow. olkuskiego, posiadających lichą ziemię i nie mających możności wyżywienia ani siebie, ani swych rodzin, zwłaszcza na przednówku, przyszły z wydatną pomocą tej ludności w postaci przydzielenia mąki.

Według statystyki na terenie pow. olkuskiego, znajduje się około 10.500 rodzin (50.673 osób), potrzebujących nieodzownie pomocy i ci otrzymają przydział po 10 kg. mąki na osobę w rodzinie do odróbki przy robtach publicznych (licząc po półtorej dniówki za każde 10 kg. mąki). Rolnicy będą obowiązani odpracować przydziały mąki na robotach, które uruchomione zostaną zaraz (wypłata mąką rozpocznie się od przyszłego tygodnia).

Ważniejsze roboty inwestycyjne za mąkę projektuje się prowadzić: przy budowie drogi Wolbrom — Skała, gruntowne odnowienie nawierzchni drogi Olkusz — Kraków, Skała — granica pow. miechowskiego (Iwanowice), drogi państw. Miechów — Będzin, drogi pow. Pilica — Żarnowiec, rozbudowa osiedla letniskowego w Bukownie. budowa drogi Olkusz — do nowego cmentarza, rozbudowa stadjonu sportowego w Olkuszu itd.

Akcję pomocy biednym rolnikom prowadzi powiatowy komitet funduszu pracy w Olkuszu. Na ten cel komitet otrzymał w tych dnia 2 tys. kwint. żyta i 4 tys. worków mąki.

—:x:—

(ol) **Poświęcenie sztandaru szkoły powszechnej nr. 1 w Olkuszu.** Szkoła powszechna męska nr. 1 w Olkuszu, obchodziła uroczystość poświęcenia sztandaru szkolnego.

Po uroczystem nabożeństwie i poświęc. sztandaru, ruszył duży pochód wraz z dziatwą wszystkich szkół olkuskich pod gmach szkoły, gdzie odbyła się dalsza ceremonja, tj. wręczenie, przysięga na sztandar i wbijanie gwoździ. Przemówienia wygłosili pp.: kierownik szkoły, St. Nocoń, prof. Wiatrowski, Filawski (senjor) i in. Sztandar przedstawia wizerunek św. Stanisława Kostki, malowany przez b. wikarego olkuskiego, ks. Dubiela z jednej strony i Orła Białego z drugiej.

Na sztandar zebrano wraz ze składkami dzieci ogółem zł. 982.93, z pozostałej sumy będzie zakupiona pożyczka inwestycyjna dla szkoły.

(ol) **„12-ty tydzień LOPP.“ w Sławkowie“.** Na onegdajszem zebraniu organizacyjnem komitetu „tygodnia LOPP“ w Sławkowie opracowano program obchodu tygodnia, wybierając jednocześnie zarząd komitetu na czele z mgr. Józefem Kotułą, jako prezesem, oraz poszczególne sekcje.

135

Oczy jej utonęły w płonących źrenicach młodzieńca.

Uśmiech przemknął po ustach Maurycego. Pomyślał sobie:

— Grać komedję miłości bardzo przyjemnie, ale nie zawadziłoby jednak widzieć twarzy tej, która jest przedmiotem mych zapałów.

I wyciągnął rękę ku masce, ażeby ją Walentynie zdjąć. Pani Bressoles nie dozwoliła tego jednak i sama zdjęła białą atłasową półmaskę.

Maurycy drgnął, zdumiony pięknością, której kusicielskiego wdzięku wcale nie przypuszczał.

W tej chwili dwa razy zapukano do drzwi loży. Walentyna zerwała się z kanapki i odskoczyła od Maurycego.

XXVII.

Gdy w loży Maurycego odgrywała się powyżej opisana scena, inny znów epizod odgrywał się w innej stronie sali.

Piotr Lartigues przystąpił do czarnego domina w masce z czerwoną koronką, które okrągłem okienkiem wyglądało na salę.

Verdier znajdował się właśnie przy nawpół otwartej loży, gdzie się zebrały jakiś maski i kłóciły zawzięcie.

Udawał, że całą uwagę zwraca na tę sprzeczkę, lecz starał się nie spuszczać z oczu ani domina, ani Lartiguesa.

Ten poszedł do nieznajomej i bardzo poufale objął ją wpół.

Zaczepiona obróciła się w mgnieniu oka i zmierzywszy pogardliwym wzrokiem zbyt zuchwałego galanta, zawołała:

— Co znaczy to zuchwalstwo? Idź pan sobie, widocznie za kogo innego mnie pan bierze.

Odpowiedź ta wcale nie onieśmieliła Lartiguesa.

— E! piękna pani — odrzekł, nie dbając o zmianę głosu. — Czego się tak bać zaraz bez żadnego powodu? Na maskaradzie wiele rzeczy uchodzi i zbyt okrutna skromność wcale tu nie na miejscu. Pani jesteś sama i ja sam. Możemy być dla siebie towarzystwem. Zgoda?

Aime Joubert chciała czemprędzej odejść, nie chcąc słuchać zuchwalca, ale głos jego przykuł ją na miejscu.

Dreszcz przebiegł po jej ciele, serce zabiło z siłą straszną. Krople potu wystąpiły na czoło.

Tego wrażenia Lartigues nie zauważył, ale nie uszło ono uwagi Verdiera.

Aime Joubert milczała. Gdyby w tej chwili maskę z niej zdjęto, twarz jej wydałaby się straszną.

Nie słuchała, co mówił Lartigues, nie słyszała jego słów.

Ją uderzał tylko dźwięk tego głosu, co rozlegał się w jej oczach, jak dzwon pogrzebowy.

Zęby szczękały jej z przerażenia. Mówiła sobie w myśli:

— Przecież nie śpię... przecież nie zwarjowałam... to mówi on... to on!.. Lartigues! Niepodobna, ażeby kto inny miał taki głos, jak on!

Wspólnik Verdiera mówił dalej:

— Dlaczego piękne domino milczy? Pewny jestem, że jesteś pani cudna. Bądźże grzeczną i odpowiadaj mi.. Chodzi tu o sto luidorów! Założyłem się, że pani jesteś kobietą uczciwą żeś mężatką i żeś przyjechała tu po to jedynie, ażeby męża złapać na gorącym uczynku. nieprawdaż? Wygrałem, czy przegrałem?

W ciężkiem była agentka położeniu.

Jak najzupełniejszą miała pewność, że przed nią stoi Lartigues, śmiertelny wróg, którego od tak dawna szukała, którego znaleźć pragnęła za jakąbądź cenę.

Tuż przy niej był i nie mogła nic z nim uczynić, bo dobrowolnie rozstała się z pomocnikami swymi, Jodeletem, Martelem, Sylwanem Cornu i Galoubetem.

Drżąc z przerażenia, wzięła pod rękę człowieka, w którym poznała Lartiguesa.

— Przekonam się, czy się nie mylę — pomyślała. — Nędznik który mię zgubił, miał bliznę na wielkim palcu u lewej ręki.

I zmienionym zupełnie głosem wyszeptała:

— A! pan się założyłeś, że jestem mężatką i że przyjechałam tu jedynie z zazdrości?

— Tak, i cóż, wygrałem?

— Być może.

— To nie odpowiedź!

— A co mówił pański przeciwnik?

— Że pani szuka przygód. Cóż, przegrał?

Zamiast odpowiedzi, Aime Joubert spytała:

— Zakład o sto luidorów?

— Tak!

— I chcesz pan sto luidorów wygrać?

— Chcę wygrać głównie dla satysfakcji, bo jestem bogaty i jeżeli dzięki pani wygram, zamierzam prosić panią, ażeby mi wolno było podzielić wygraną pomiędzy nami.

c. d. n.

„Obcy kapitał w Zagłębiu a Pożyczka Inwestycyjna"

Otrzymaliśmy poniższy list:

W numerze 114 pt. „Obcy kapitał w Zagłębiu, a pożyczka inwestycyjna" ukazała się wzmianka, że „przedstawiciel Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego, prezes Grunwald ponadto podkreślił, że na terenie tych ośrodków przemysłowych komitety pracownicze napotykają na trudności w nawiązaniu kontaktu z pracownikami, zatrudnionymi w przedsiębiorstwach, będących własnością obcych kapitałów".

Poczuwamy się do obowiązku wyjaśnić, że, jakkolwiek była mowa na wspomnianym zjeździe delegatów w dniu 26 ub. m. w Warszawie o stosunkach panujących w przedsiębiorstwach Zagłębia, a zwłaszcza o nastawieniu pewnych dyrekcyj do akcyj podejmowanych przez związki pracownicze, to jednak z uznaniem należy stwierdzić, że są to nieliczne jeszcze wyjątki, jeżeli chodzi o kapitalistów obcych, naogół bowiem ustosunkowują się oni lojalnie do związków i odnoszą się życzliwie do akcyj społecznych, przez nie propagowanych.

Okręgowy pracowniczy komitet propagandy pożyczki inwestycyjnej.

—o—

Domowe oszczędności

Każda pani domu w swej gospodarce pieniężnej stara się, aby odłożyć najskromniejszą kwotę na czarną godzinę. Te skromne oszczędności rodzinne potrafią spełniać wielkie zadania zwłaszcza w okresie niepowodzenia.

Ogłoszenie premjowej pożyczki inwestycyjnej daje dobrym gospodyniom pożądaną ku temu okazję. Znajdują one w obligacjach tej pożyczki znakomitą lokatę dla swych oszczędności, ponieważ premjowa pożyczka inwestycyjna poza stuprocentowem bezpieczeństwem (obligacje opiewają na złote w złocie), poza corocznemi odsetkami, daje możliwość wygrania jednej z licznych premij, z których najwyższe sięgają 500.000 złotych.

Celem pożyczki jest zatrudsienie bezrobotnych przy robotach publicznych, jest akcja inwestycyjna, która przyczyni się do powstania nowych warsztatów pracy, do przeobrażenia dzisiejszej Polski drewnianej w murowaną ostoję jej wszystkich obywateli.

Dlatego każda kobieta — kierowniczka gospodarstwa domowego winna ulokować swe oszczędności w premjowej pożyczce inwestycyjnej, by przez dobro własnej rodziny przyczynić się do dobra powszechnego.

F. B.

—o—

Po zdrowie i odpoczynek jedź do Jastrzębia-Zdroju

Wypoczynek po ciężkiej pracy całorocznej jest dzisiaj rzeczą niezbędną, tem konieczniejszą, że po powrocie ma się znowu przed sobą perspektywę mozolnej i usilnej pracy, do której, aby była należycie spełniona i wydajna trzeba przystąpić z zapałem świeżych sił.

Dzisiaj jednak każdy prawie przystępując do realizowania projektów o wypoczynku, lub co gorsza — kuracji, oblicza z ołówkiem w ręku przypuszczalne koszty kilkutygodniowego pobytu w uzdrowisku. Przystosowanie się do konieczności życiowych musi iść w parze z pogodzeniem ich z koniecznościami finansowemi. To znaczy, iż nadewszystko góruje dziś hasło: wydać mało zyskać dużo!

Uzdrowiskiem, które łączy wszystkie cechy pożądanej taniości i zarazem wygody, komfortu, kultury jest Jastrzębie - Zdrój, położone bardzo pięknie na Górnym Śląsku. Znakomite warunki terenowe i klimatyczne sprawiają, że w Jastrzębiu-Zdroju czuć się będzie dobrze każdy zarówno kuracjusz, jak i zdrowy, zarówno ten, który szuka wypoczynku jak ten, który pragnie uleczyć dolegające mu cierpienie.

Wiosna i maj

na szerokim świecie

Ludy starożytne czciły w przeróżny sposób odradzającą się wiosnę, tworząc tradycyjne obrzędy, z których niejedne dochowały się do dzisiejszych czasów. Zwłaszcza ludy rolnicze i uprawiające winną latorośl, czciły przebudzenie się wiosny.

Według starych kronik, Wenetowie urządzali w maju przetarg na najpiękniejszą pannę w danej miejscowości, którą młodzieniec ,dający najwyższą zapłatę pojmował za żonę. Za uzyskane pieniądze urządzano znów przetarg na najbrzydszą, a sumę otrzymywał młodzian ,który oświadczył gotowość ożenienia się z nią.

Doniedawna jeszcze na zachodzie Niemiec urządzano „majowe zaręczyny", mianowicie w noc Walpurgji przed dniem 1 maja. I tam odbywał się przetarg na najpiękniejszą pannę, z którą młodzian najwięcej ofiarujący miał prawo tańczenia i asystowania jej przez cały rok. Szczęśliwiec ubierał jej kapelusz kwiatami, sadził pod oknami jej domu drzewko majowe, a po roku był w prawie żenić się z nią.

Podobny zwyczaj panował w niektórych stronach Anglji, przyczem młodzieńca nazywano Walentynem, a pannę Walentyną, gdyż w dzień tego świętego dokonywano przetargu.

U zachodnich Słowian boginią zimy, chorób i zarazy była zła Marzanna, wyobrażona w postaci starej kobiety. To też istniał zwyczaj topienia jej z chwilą nastania wiosny. Także i w Niemczech radość z przebudzenia się wiosny objawiała się w obchodzie topienia zimy i w tańcach wojowników. W obchodzie grało rolę „drzewo majowe" (Maibaum), oznaka zdrowia i urodzaju. Była to świeżo rozwinięta brzoza ,ubrana wstęgami i wieńcami, noszona ze śpiewem od domu do domu.

Ulubioną zabawą rycerską w maju, połączoną z turniejami było zdobywanie „zamku miłości". Panny broniły się wewnątrz specjalnie zbudowanego z drzewa zameczku, a rycerze atakowali. Obrzucano się wzajemnie kwiatami i gałązkami, a gdy pannom zabrakło pocisków, zamek poddawano. W niektórych miastach Szwajcarji, jeszcze na początku XIX w. urządzano tę zabawę w pierwszą niedzielę maja.

To i owo

SZOFER PAPIEŻA.

W Citta del Vaticano, w mieście watykańskiem, przypada na 993 mieszkańców 250 aut. Jest to tak wysoki procentowy stosunek, jakiego nie znajdzie się nawet w Nowym Yorku. Z tych 250 aut pięć należy do Piusa XI. Szofer Papieża Angelo Stoppa, opowiada, iż Papież lubi szybką jazdę, ale niewiele okazji do tego dają drogi i ulice watykańskie gdyż najdłuższa droga poprzez park watykański liczy niecałe pięć kilometrów. Najdłuższa przejażdżka automobilowa Papieża odbyła się na drodze z Citta del Vaticano do Castel Gandolfo, letniej rezydencji papieskiej. Wyjeżdża Papież na spacer zwykle między 1 a 2-gą pp. o ile pozwala na to pogoda.

—::—

10 MILJONÓW JAPOŃSKICH DZIECI.

Japońskie radjo zdecydowało nadawać ze stacji Tokio, poza godzinami szkolnemi, specjalne audycje, obejmujące kurs szkoły elementarnej. Lekcje trwać będą od 10 do 30 minut, nadawanie ich rozpoczęło się w kwietniu, ponieważ w tym czasie rozpoczyna się nowy rok szkolny. Celem tego planu jest podniesienie poziomu nauki w szkołach elementarnych oraz wniesienie nowych interesujących elementów do nauki dzieci, których jest w Japonji około 10 miljonów.

—::—

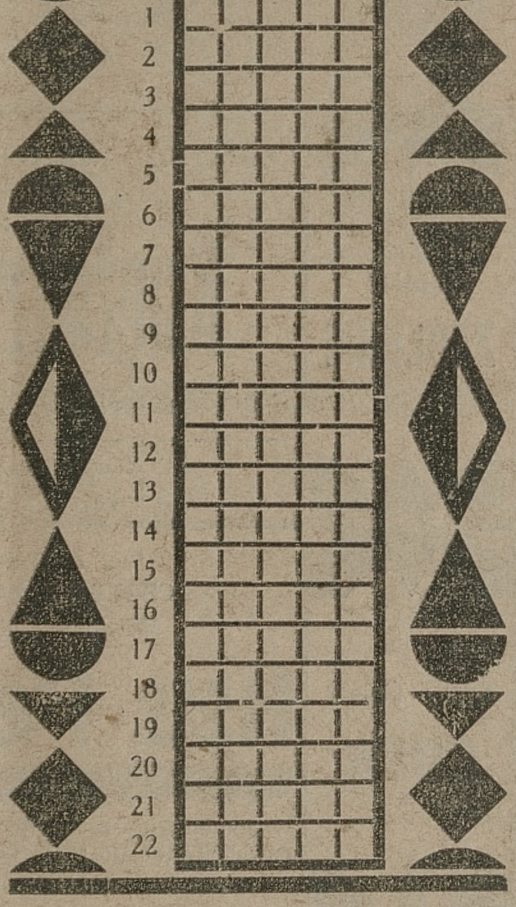
ŚWIECĄCE KAKTUSY.

W stanie Arizona rosną kaktusy o oryginalnych, często wprost groteskowych kształtach, dochodzące do ogromnych rozmiarów Ostatnio pomysłowi architekci postanowili zastosować te kaktusy jako ozdobę jednego z miast amerykańskich, Feniks. Kaktusy ogromnych rozmiarów umieszczono zostały na placach publicznych miasta, a kontury ich obrzeżone rurkami neonowemi. Świecące w nocy kaktusy stanowią piękny motyw dekoracyjny. Oryginalny pomysł architektów w Feniksie ma być zastosowany również i w innych miastach amerykańskich.

Łamigłówka

ułożyła „Harcerka"

Ułożyć 22 wyrazy i wpisać w kratki poziomo. Pierwsze litery czytane z góry na dół dadzą rozwiązanie.

ZNACZENIE WYRAZÓW

1) przyrząd do wydobywania wody 2) Drzewo 3) Inaczej rzeźba 4) Imię męskie (zdrobniałe) 5) Jest w kinie 6) Najmniejsi mieszkańcy drzew i krzewów 7) Imię męskie 8) Drzewo iglaste 9) Roślina pnąca 10) Droga spławna 11) Inaczej pałac 12) Imię żeńskie 13) Inaczej wzór 14) Inaczej wilgotny (wspak) 15) Ptak 16) Ryba 17) Część ręki 18) Zboże 19) Nazwisko ministra Francji 20) Jarzyna 21) Inaczej błazen 22) Kraj.

Za dobre rozwiązanie łamigłówki nagroda książkowa.

Grodziec górą!

Nagrodę za dobre rozwiązanie łamigłówek: „Liga morska i kolonjalna" i „Trzeci Maj" oraz szarad: „Nożyce" i „Gdynia" — zdobył drogą losowania **Józef Pawelec, uczeń V oddziału szkoły powszechnej nr. 2 w Grodźcu.** Piękną książkę Nittmana p. t. „Mały Piłsudczyk" — odebrać będzie można u przedstawiciela „Expresu Zagłębia" w Grodźcu, p. Bednarka.

Królewska nagroda — przypadła w udziale — Grodźcowi. Niewątpliwie Józio Pawelec odczyta kolegom w szkole niektóre rozdziały z tej niezmiernie zajmującej i ślicznej książki.

—:x:—

Odpowiedzi Redaktora

Zygmunt Włoch. Wszystkie łamigłówki są nieodpowiednie. Przedewszystkiem źle zastosowane znaczenia wyrazów, następnie — powtarzające się we wszystkich łamigłówkach to same nazwy (np. Noteć) oraz brak rozwiązań. To są podstawowe wady i dlatego łamigłówki Twoje nie będą umieszczone. Postaraj się opracować dobrze **jedną** łamigłówkę i przyślij.

Józef Jaxa - Bykowski. Dodatek ukazuje się co tydzień, w środę. „Powódź" już się skończyła. Opowiadanie to wszystkim się podobało. W losowaniu nagrody nie brałeś udziału rozwiązałeś bowiem tylko jedną łamigłówkę, a było ich dwie i dwie szarady.

„Mały Lotnik" Sosnowiec. Rozwiązania nadsyłać można do poniedziałku, tak, że Twoje, — o co Ci zresztą chodzi — wzięte było pod uwagą. Logogryf będzie zamieszczony. Zasyłam Ci pozdrowienia.

„Płacząca Brzózka" z Sosnowca. Łamigłówki — przy opracowywaniu — trzeba pilnie sprawdzać, aby uniknąć błędów i przeoczeń. I ostatnia Twoja łamigłówka nie jest bez wad — spowodowanych pośpiechem i brakiem uwagi. — Rozwiązanie dobre brzmieć winno: **Marja Skłodowska-Curie,** a nie Marja Słodowska-Kuri. Zasyłam Ci pozdrowienia. Nie trać zapału do dalszej pracy.

Dzidzia Grzebieluchówna — Dąbrowa. Pierwszy „występ" najzupełniej udany, co wróży, że w przyszłości „Dodatek" pozyska w Tobie pierwszorzędną szaradzistkę. Zasyłam Ci pozdrowienia.

„Sasanka". Naturalnie, że można zawsze przysłać rozwiązanie, z wyjątkiem łamigłówki ułożonej przez siebie. Jeśli nagrodą objęte są dwie lub więcej łamigłówek, wśród których jest i Twoja, rzecz jasna, że nie będziesz brała udziału w losowaniu. Zasyłam Ci wiele pozdrowień.

Szosówna z Sosnowca. Za pozdrowienia dziękuję i przesyłam Ci również. Dlaczego nie przysyłasz swoich łamigłówek?

Zdzisław Sobolewski — Grodziec. Za pozdrowienia dziękuje i przesyłam Ci również wiele serdecznych pozdrowień. Pisz częściej.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

ZAWODY STRZELECKIE W STRZEMIESZYCACH.

Związek strzelecki w Strzemieszycach zorganizował zawody strzeleckie o mistrzostwo zespołowe z broni małokalibrowej. Pierwsze miejsce zajęła drużyna KPW. (Strzemieszyce). Najlepszym strzelcem okazał się Purak (KPW.), który zdobył 125 pkt., na 150 możliwych.

Pozatem odbył się bieg naprzełaj, na trasie 3 klm. Pierwsze miejsce zajął Władysław Skucha (K. S. Brygada — Strzemieszyce), 2) Cieślik (niestowarzyszony), 3) Gaczyński (związek strzelecki), 4) Cichorski (niestow.).

PIŁKA NOŻNA W PODOKRĘGU CZĘSTOCHOWSKIM.

Warta (Zawiercie) — Skra (Częstochowa) 2:0 (0:0). Sensacyjna porażka leadera tabeli. Przez cały czas gra otwarta. Napady obu drużyn niedysponowane strzałowo, zaprzepaściły moc sytuacyj podbramkowych. Zwycięstwo Warty, aczkolwiek uzyskane po równorzędnej grze, jest zasłużone. W Skrze wyróżniło się trio obronne i Kołodziejczyk w pomocy. W Warcie najlepszy napad i Kwiatkowski w pomocy. Bramki zdobyli Sobiehart II i Ślimak. Sędziował p. Śliwczyński objektywnie. Widzów 700.

W tabeli klasy A prowadzi Brygada 11 punktami przed Skrą, Wiktorją, Częstochówką po 11 punktów, Wartą (Zawiercie) 10 pkt., Turystami 9 pkt. i Legją Wieluń 1 pkt.

O mistrzostwo klasy B: Brygada II — Turyści II 2:0 (1:0). IV. Stow. Młodzieży Polskiej — Błyskawica 2:0 (1:0), Orlę — Makabi 2:0 (0.0).

O mistrzostwo klasy C: Gwiazda — Jutrznia 2:1 (1:0), Orlę II — Skra III 5.0 (3:0), Błękitni — Częstochówka 3:0.

Kronika

× **Odrzucony protest Unji.** Protest „Unji" z Sosnowca, w sprawie meczu z Sarmacją został po przesłuchaniu świadków przez zarząd podokręgu odrzucony.

Sprawa przekazania dochodzenia przeciwko sędziemu do komisji dyscyplinarnej załatwiona została przez podokręg przychylnie.

× **Wilimowski kontuzjowany.** Na zawodach Ruch — B. B. S. V. w Bielsku Wilimowski został dotkliwie kontuzjowany. Wilimowski uległ silnemu urazowi torebki stawowej w lewem kolanie i przebywa obecnie w szpitalu w Wielkich Hajdukach. Według orzeczeń lekarskich Wilimowski wyleczony zostanie dopiero za trzy tygodnie i nie będzie wobec tego brał udziału w meczu z Austrją.

× **Walasiewiczówna w formie.** Podczas zawodów lekkoatletycznych w Cleveland Walasiewiczówna poprawiła rekord USA w hali na dystansie 70 yardów, osiągając czas 8.2 sek.

HUMOR

W SZKOCJI.

— Proszę o pół biletu do cyrku. — Jestem ślepy na jedno oko...

MAŁŻEŃSTWO.

— Kto tam mieszka pod dziewiątym?
— Jakiś pan i pani
— Małżeństwo?
— Pewnie, bo się ciągle biją.

WARJAT.

— Panie doktorze, chciałbym oddać syna do domu warjatów.
— Dlaczego?
— Żeni się z panną bez posagu.

CHCIAŁ I DAŁ.

— Czego beczysz?
— Majster chciał mi dać w łeb.
— Skąd wiesz, że chciał?
— Ba. Gdyby nie chciał, toby nie dał!

SUKNIA.

— Mężusiu, jeżeli wygrasz sprawę, to kupisz mi niebieską suknię.
— A jeżeli przegram?
— To czarną, na znak żałoby.

MIŁY CZŁOWIEK.

Spacerowałem wczoraj po mieście w towarzystwie Romka S. kolegi redakcyjnego. W pewnej chwili Romek kłania się z największym szacunkiem jakiemuś przechodzącemu osobnikowi.

— Co to za jeden — pytam ciekawie.
— Człowiek, któremu jestem winien wszystko z którym już nigdy nie zerwę kontaktu.
— Wydawca, który ci płaci?
— Nie.
— Dyrektor teatru, wystawiający twoją sztukę?
— Nie.
— Człowiek, który bezinteresownie pożycza ci pieniądze?
— Nie.
— Więc któż do stu tysięcy djabłów!
— Naczelnik urzędu podatkowego.

Wydawca Helena Monsiorska. Druk „Expres Zagłębia" Sosnowiec, Teatralna 1. Tel. 4-94. Redaktor odp. Lucjan Horski.